

**Sí² Hi³ Ca³tin¹ Tsá² Hebreos,
Tsá² Ná¹jan² Hí³ Tsá² Zéin¹ Dió³²**

Dió³² má²ca³hléh³ cun³quionh³ Jon²

1 1 Jmí¹ ca³hléh³ jáun² Dió³² ñí¹con² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² tsá² jmí¹
zian² jmí¹tin² lín³² cun³quionh³ tsá² lín³ hí³ tí³² jē¹ Dió³², hliáun³
jéin³² bíh¹ ca³hléh³ dí² ñí¹con² tsú², hí³ hliáun³ ñí¹ bíh¹ zia³² ha³ lánh³
rón³² ca³hléh³ dí² siáh³; **2** tí³la³ ñí¹ má²ñí¹táuh³ lá² jmái¹ má¹ná¹,
cun³quionh³ Jon² bíh¹ tsú² má²ca³hléh³. Cun³quionh³ hí³ bíh¹ ca³jmú³
Dió³² ca³la³ jí³² hí³ zia³², hí³ jáun² hí³ bíh¹ má²cuá¹hiáun¹ hí³ tá¹no¹
jo³cuo² ca³la³ jí³² hí³ jáun². **3** Hí³ bíh¹ lín³ joh¹ hí³ lin¹ hí³ quien² Dió³²,
hí³ má²dí¹láin¹ tsú² siáh³ la³ cun³ rón³² lín³ hnga² Dió³²; hí³ hnga² hí³
bíh¹ tanh² hó¹ñí¹ ca³la³ jí³² hí³ zia³² jáun² cun³quionh³ jái¹³ pin³ quioh²¹.
Hí³ jmí¹ má²lí²hin³ tsú² jáun² tsáu¹³ dí² né³, ca³ta³cua¹³ tsú² hñu³mi³cuú²
tí³ cuá²chu²¹ quioh²¹ Dió³², Tsá² lín³ Re²¹.

Jon² bíh¹ Dió³² tí³ quien² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³²

4 Hí³ tí³ lí³mí¹ ca³lí³ quien² bíh¹ Jon² Dió³² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú²
tsá²ta³ Dió³², quí¹ jái¹³ hí³ má²ca³lí³hiáun¹ tsú² jáun² hí³ hau³ tí³ jlánh¹
bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ ta²¹ hí³ ná¹ho² tsá²cuú² tsá²ta³ hí³ Dió³².
5 Quí¹ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² ca³juáh³ Dió³² ñí¹con² tsá²cuú² tsá²ta³ la³ lá²:
Hnú² bíh¹ Jón³² jná¹³;
Tsá² má²lí²ma³zián¹³ jná¹³ né³².
Hí³ sa³jun³ ca³záih³ yáh³ Dió³² jan² tsá²cuú² tsá²ta³ la³ lá²:
Jná¹³ bíh¹ Tsá² lín¹³ ná¹ Ñeh² hnú²,
hí³ hnú² siáh³ lín¹³ Jón³² jná¹³.
6 Hí³ jáun² jmí¹ ca³ma³jnia² Dió³² Jon² ñí¹ hué²¹ lá², Tsá² cú² hnga² tán¹,
ca³juáh³ la³ lá²:
La³jín³² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² cuí¹ má¹tsú¹ má¹jónh²¹ tsú².
7 Hí³ jáun² hí³ ca³tin¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² né³, rá¹juáh³ la³ lá²:
Jmu² Dió³² hí³ tsá²cuú² tsá²ta³ dí² ná¹lín³ la³jmí¹ lí³ chí³,
hí³ jmu² tsú² siáh³ hí³ tsá² quian²¹ hí³ joh¹ dí² ná¹lín³ la³jmí¹ lí³ zíh¹
sí² huáh² tsí³.
8 Tí³la³ hí³ ca³tin¹ Jon² tsú² má¹ná¹, ca³juáh³ la³ lá²:
Hnú² Dió³², hnú² bíh¹ Tsá² hauh³² nú² jái¹³ cun³ jmí¹hi³nio²;
la³jí³² héih³² hí³ jmuh³² hnú² lí³ cú²tso² cu³tí³ bíh¹.
9 Hnú² Tsá² jen²³ nú² jmáh³la³ hí³ chu²¹, hí³ hon² nú² la³jí³² hí³
hlah³;
hí³ jáun² bíh¹ Dió³² Juóuh³² hnú² má²ca³jmú³ hí³ jlánh¹ bíh¹ hiún²
honh² hnú² la³ cónh³ bíh¹ tsá² ñí¹ hná¹ jáun².
10 Ja³bí¹ ca³juáh³ tsú² siáh³ la³ lá²:

Hnú² Ti³², hnú² bíh¹ Tsá² ca³quiúh² nú² hngá¹máh³ lá² la³ cun³
jmí¹tin²,

hi³ cun³quionh³ cuonh² hnú² ca³jmuh³ ji³li³² hi³ jniá³ chi³cuú².

11 Uá¹jinh¹ chau²¹ jmái¹ tsá¹³ la³ji³² hi³ jáun²,
ti³la³ hnú² má¹ná¹, la³ má²zian² jáun² bíh¹ nú².

Ji³li³² bíh¹ hi³ jáun² li³ tseh¹ la³jmí¹ lí² tseh¹ ha¹ tsú²;

12 hi³ jáun² má¹jáun² né³, junh¹³ hnú² la³jmí¹ junh²³ tsú² hmih³²
quioh²¹,

hi³ záih¹³ nú² siáh³ hi³ jáun² la³ jan² tsá² zai³² ha¹.

Ti³la³ hnú² má¹ná¹, tiá² chau²¹ yáh³ jmái¹ hi³ zan¹³ nú²,

jmái¹ hi³ zian² hnú² jmí¹lín³ bíh¹ tiá² táuh³.

13 Qui¹ hí¹ jan² yáh³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² tiá² ca³záih³ la³ lá²:

Ñí³ hnú² ti³ cuá² chu²¹ quion²¹ jná¹³ tá¹la³ jmu¹ jná¹³ hi³ tiá² quien²
tsá² hau² hnú²,

hi³ con¹ jná¹³ tsú² ñeh² tanh¹ hnú².

14 Hi³ jáun² né³, la³jín³² bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² lín³ jmí²chí³ quian²¹
Dió³², tsá² ná¹zén¹ hi³ ma³hon³ tsá² ca³tin¹ liáun³.

Tiá² hniáuh³² chá¹³ dí² ti³ có³² hi³ jmí¹ lí¹³ liáun³ dí²

2 1 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lin¹ hi³ ti³ jlánh¹ bíh¹ hniáuh³²
zánh¹³ dí² tiá³ la³ji³² jái¹³ hi³ má²ca³nái¹³ dí², hi³ jáun² tiá² lí¹³ hi³
cáun² lí¹ tsáu¹³ dí² cáun² jui³² siáh³. **2** Qui¹ ní¹juáh³ ca³li³ quien² bíh¹
ca³la³ ji³² jái¹³ hi³ ca³hléh³ jáun² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² jmí¹tin², hi³
la³jín³² tsá² tiá² ta²¹ ca³taunh³ hí³ ca³hiah³ hi³ ca³tin¹, tsá² ca³jmú³ hí³
la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ hmóu³², **3** hi³ jáun² itiá¹³ bíh¹ tiá³ lí¹³ liáu³ jnoh¹
ní¹juáh³ tiá² la³ ca³li³háun³ yáh³ dí² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ jmí¹
lí¹³ liáu³² dí²! Qui¹ hnga² bíh¹ Ti³² Juo¹³ dí² Tsá² ca³ma³liáu³² hi³ ngai³²
jái¹³ ca³ti²¹ hi³ liáun³ tsáu², hi³ jáun² tsá² ca³nái³² hí³ jái¹³ jáun²
má²ca³ma³tson² siáh³ hi³ jáun² ñí¹con² jnoh¹. **4** Hi³ hnga² siáh³ Dió³²
má²ca³ma³tson² jái¹³ jáun² cun³quionh³ li²¹ ji³ hua³jueh³², ca³la³ hi³
ca³ma³jnia² Dió³² pí³ quioh²¹, ji³ hi³ hiah³ ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu²
ma³ quin³² ma³ cá² ñí¹ pí³ hi³ ja³ ñí¹con² Jmí²chí³ Chun¹ la³ cun³ hi³
ca³lín¹³ Dió³² hi³ cué³².

Jesucristo ca³lin³ jan² Tsá² dí¹tsáun² la³ jnoh¹

5 Hi³ jáun² né³, tiá² ca³hien³ yáh³ Dió³² tsá²cuú² tsá²ta³ hi³ hau³ jái¹³
ca³ti²¹ hngá¹máh³ hi³ né³bí¹ lí¹³, la³ cun³ ca³ti²¹ hngá¹máh³ hi³ ná¹hléh¹
jnoh¹ lá² ta³né³². **6** Qui¹ zia³² cáun² jái¹³ hi³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí² quioh²¹
Dió³² hi³ juáh³ la³ lá²:

Hnú² Dió³² ĩhin² dá² tsánh² tsá²mi³cuóun²,

jáun² sa³ hnú² máh³ chau² honh² hi³ ca³tin¹ tsú²?

ĩHi³ hin² dá² tsánh² tsá²mi³cuóun²,

jáun² sa³ hnú² máh³ jlánh¹ tanh²³ tsú² hó¹máh¹?

7 Cu³tiá³ bíh¹ ca³jmuh³ hnú² hi³ ca³son² hi³ quien² tsú² la³ cónh³
 bíh¹ tsá²cuú² tsá²tanh¹ hnú²,
 ti³la³ má²ca³ma³quien¹³ lín³² bíh¹ hnú² tsú²,
 [hi³ ca³jmuh³ hnú² siáh³ hi³ hau³ tsú² jái¹³ ñí¹con² la³jí³² hi³
 ca³jmuh³ hnú² jáun²].

8 Ca³ma³lih²¹ hnú² hi³ quien² tsú² jmí¹ ca³cháh¹ nú² jáun² ca³la³ jí³²
 jo³cuo² tsú².

La³ jáun² má²lin¹ hi³ tsá²mi³cuóun² ca³li³ quien² ñí¹con² jí³li³² hi³ zia³²,
 quí¹ hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ zia³² hi³ juáh¹³ hi³ tiá² ca³chá³ Dió³² jo³cuo²
 tsú². Ti³la³ uá¹ jáun² la³ jáun², cun³jáun² tiá² má²neh³² bíh¹ dí² hi³ ca³la³
 jí³² hi³ jáun² má²tí³² ñí¹con² tsá²mi³cuóun². 9 Ti³la³ neh³² dí² Jesús, Tsá²
 ca³sión³² tsú² hí³ cu³tiá³ hi³ quien² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³ tsú².
 Ti³la³ ta³né³² má¹na²¹, má²neh³² dí² hi³ cuá¹lín³ tsú² hú¹tá¹ jan² Tsá²
 quien² cu³tí¹³ bíh¹ cun³ñí¹ hi³ ca³ma³tso² tsú² jáun² tsí³ hi³ ca³jun³; quí¹
 cun³ñí¹ hi³ ja³² jáun² mi³ tsí³ Dió³² bíh¹ ca³jun³ tsú² hi³ ca³tin¹ la³jín³²
 tsáu².

10 Hnga² Dió³² bíh¹ ca³tin¹ ca³la³ jí³li³² hi³ zia³², hi³ cun³ñí¹ hi³
 ca³tin¹ hnga² bíh¹ tsú² ca³li³ zia³² jí³li³². Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³li³hnió³
 Dió³² hi³ jí³lin² jon² lí¹³ zian² la³jmí¹ zian² dí² hnga², hi³ jáun² ca³jmú³
 dí² hi³ ca³ma³tso² Jesucristo tsí³, Tsá² ca³quiú² hí³ jui³² ca³tí²¹ ha³ lánh³
 rón³² lí¹³ liáu³ dí², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lín³ tsú² jan² tsá² ca³hia³
 ca³táunh³ tán¹ hián² cu³tí³. 11 Quí¹ Tsá² jmu² hi³ lí²jin² tsáu², jan² bíh¹
 Jméi² tsú² zian² la³ má²quionh³ tsú² tsá² ca³li³ jin². Hi³ jáun² tiá² lí³
 heh²³ yáh³ Jesús hi³ juáh³ dí² hi³ rainh²¹ ca³la³ jín³² tsá² má²ca³li³ jin²
 hí³, 12 la³ cun³ juáh³ jáun² ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ la³ lá²:

Hléh¹³ jná¹³ ñí¹con² renh² hi³ ca³tin¹ hnú²,
 hi³ hie¹³ jná¹³ siáh³ sun¹ hi³ ca³tin¹ hnú² ja¹ ñí¹ ná¹ngih³² tsáu².

13 Ja³bí¹ rá¹juáh³ siáh³:

Cáun² bíh¹ chá¹³ jná¹³ tsin³² hi³ ca³tin¹ Dió³².

Hi³ rá¹juáh³ siáh³ la³ lá²:

Lá² zenh² jná¹³ quiúnh¹ ná¹ jon² Dió³², tsá² má²ca³chan³ Dió³²
 jo³uón³² jná¹³.

14 Jáun² cun³ñí¹ hi³ la³jín³² tsá² hí³ jon² Dió³² cá²ren² bíh¹ ná¹quian³²
 ngú³ jí³ jmi² ní², jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³li³ siáh³ hi³ dí¹tsáun² Jesús
 la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá²mi³cuóun² uá²jai³², hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ jáun²
 bíh¹ ca³li³ hi³ quin³ tsú² pí³ quioh²¹ tsá² hláinh¹, tsá² jmí¹ quian³² pí³
 quioh²¹ hmú³², cun³quionh³ hi³ jun³ jáun² hnga² bíh¹ tsú². 15 Jáun² la³
 jáun² bíh¹ ca³lión³² tsú² la³jín³² tsá² zian² la³jmí¹ zian² tsá²
 má²dí¹hlánh¹, tsá² jmí¹ tionh¹ hí³ jmái¹ ca³la³ jí³² hi³ ná¹hú¹ cóh²¹ tsí³
 hi³ jún³. 16 Quí¹ jun³juáh¹³ hi³ cua³ma³hon³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² yáh³
 tsú² cuan³, quí¹ hi³ cua³ma³hon³ jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Há²bran²¹ bíh¹
 tsú². 17 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³li³ hniáuh³² hi³ lín³ tsú² la³juah²¹ dúh¹
 jan² tsá²mi³cuóun² cá²ren² tán¹ cu³tí³ quionh³ rainh²¹, jáun² la³ jáun²

bíh¹ ca³lí³ hi³ lín³ tsú² jan² Mí²tsá² Hien¹ quian²¹ Dió³², jan² Tsá² cun³ jmí¹líh³ tiá² za¹³ tsí³, Tsá² ja³² mii³ tsí³. La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ ca³chón³² tsú² tsí³ Dió³² hi³ jmí¹ míh²³ jáun² tsí³ tsú² hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ tsáu² cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ dí² jáun² hnga² hi³ jún³. **18** Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³ma³tso² tsú² jáun² tsí³ hnga² cun³quionh³ la³jí³² hi³ cá² lau²³ jáun² né³, hí³ bíh¹ tin² hi³ ma³hon³ jí³lín² tsá² ja³tó² ja³lí²³ siáh³ hi³ cá² lau²³ ñí¹con².

Tí³ quien² bíh¹ tá¹³ Jesús la³ cónh³ bíh¹ tá¹³ Moisés

3 1 Hi³ jáun² né³ reh², hnoh² tsá² má²ná¹chun¹ náh², tsá² má²ca³te³ náh² Dió³² hi³ má²ná¹lín³ náh² tsá² joh¹ tsú², sá¹ní² cónh³ jmí¹ jie³ náh² re² hi³ ca³tin¹ [Cristo] Jesús, Tsá² lín³ Tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³² jí³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí², la³ cun³ hi³ qui³ ná¹ton²³ dí² jáun² ñí¹con² tsáu². **2** Quí¹ Jesús má²ca³ma³tí³² ñí¹con² Dió³², Tsá² ca³lí³hiáun¹ hi³ ca³tí²¹ ta²¹ jáun², la³jmí¹ ca³ma³tí³² jáun² hla¹ Moisés hi³ ma³cón³² la³jín³² tsá² jmí¹ tionh² hí³ jo³cuo² Dió³² jmí¹jáun². **3** Tí³la³ má²ca³lí³ lín¹ bíh¹ hi³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² Jesús la³ cónh³ bíh¹ hla¹ Moisés; la³jmí¹ lí³ hñú³, hi³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² tsá² lí²jmú³ la³ cónh³ bíh¹ hnga² hñú³. **4** Quí¹ cun³ tiu³nio² zian² bíh¹ tsá² lí²jmú³ ma³ quin³² ma³ caun³² hñú³, tí³la³ la³jí³² hi³ jniá³ má¹ná¹, Dió³² bíh¹ Tsá² ca³jmú³. **5** La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ Moisés ca³ma³tí³² hi³ ma³cón³² la³jín³² tsá² tionh² hí³ jo³cuo² Dió³² jmí¹jáun², hi³ la³jí³² ta²¹ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² né³, ca³jmú³ ta²¹ hi³ ma³tson² jái¹³ hi³ né³bí¹ jmí¹ hléh²¹ Dió³² jmí¹ chí¹cáin² jáun². **6** Tí³la³ Cristo né³, lín³ Tsá² má²tí³² ñí¹con² Dió³² ca³tin¹ la³jín³² tsá² tionh² jo³cuo² Dió³² la³ cun³ qui³ ca³tí²¹ hi³ má²tí³² jan² jon² tsáu². Hi³ jáun² jnoh¹ bíh¹ láí³ tsá² tiauh² hí³ jo³cuo² Dió³² ní¹juáh³ la³ má²nio² jáun² tiá³ tsí³ dí², hi³ ní¹juáh³ la³ má²tsah¹ jáun² dí² hi³ ca³tí²¹ hi³ má²ná¹jan³² dí² jáun² [ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³ jmái¹].

Tsá² tionh² jo³cuo² Dió³² lí¹³ zian² cáun² hi³ re² hi³ tin²

7 Jáun² cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, la³ cun³ juáh³ jáun² Jmí²chí³ Chun¹ ní¹ Sí² quioh²¹ Dió³² la³ lá²:
Hnoh², ní¹juáh³ náih¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³² Dió³²,
8 ha³ lí² lí¹ jmú² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh² la³jmí¹ ca³jmú³ tsá² ca³jmú³ hi³ cun³ tin² tsí³ hmóu³²,
tsá² ca³ca³ ca³lan³ hí³ Dió³² tí³ hué³² quiéin² jáun².
9 Ñí¹ jáun² dá² cáun² lí¹ ca³ca³ ca³lau³ jná¹³ dí²hioh³ ñú²deh³ hnoh²,
uá¹jinh¹ ca³jíe³ tsú² la³jí³² hi³ ca³jmú³² jná¹³ tá¹ tu³ló³² mii² jáun².
10 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³ ca³tin¹ tsá² hí³,
hi³ ca³juánh³² jná¹³ jáun²:
Tiu³nio² bíh¹ tiá² cáun² ná¹tioh³ tsí³ tsá² ní²,
hi³ cónh³ tiá² hnió³ bíh¹ tsú² hi³ zian² la³ cun³ hi³ hnó³² jná¹³.

11 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³ quiúnh¹ tsá² hí³,
jáun² ca³jmú³² jná¹³ cáun² jái¹³ huáh² tsí³ lá²:

hi³ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ tsa³tiánh² tsú² ñí¹ jmí¹ lí¹³ chan²¹ jná¹³ tsú² tie³.

12 Hnoh² reh², hua³hín¹³ náh² jmu³, quí¹ ní² lí¹ ca³lin³ náh² uá²jai³²
tsá² cá² ñí¹ ná¹tioh³ hlah³ tsí³, hi³ niau²¹ tun³ honh² náh² ca³tin¹ Dió³²,
hi³ ca³la³ hi³ tianh¹³ náh² tí³ có³² ñí¹con² Dió³² Tsá² liéih³². **13** Jáun²
bíh¹ hniáuh³² jmúh¹³ náh² pin³ tsí³ tsá²ján² tsá²ján² cun³ jmá² cun³
jnia³², tá¹la³ zia³² lá² jmái¹; jáun² tiá² lí¹ lí¹³can² náh² cun³quionh³ tso³,
quí¹ ní² lí¹ ca³lin³ náh² tsá² tiá² jái¹³ ngí²³. **14** Quí¹ jí³²la³ tí³ ní¹juáh³ la³
má²nio² jáun² cáun² tsí³ dí² la³jmí¹ ca³chá¹³ dí² jáun² cáun² tsí³ la³ jmí¹
ñí¹ jmí¹tin², hi³ jáun² bíh¹ lí¹³ láí³ dí² tsá² cu³ nió³ quiúnh¹ dí² Tsá² lín³
Cristo.

15 La³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun²:

Hnoh², ní¹juáh³ náih¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³² Dió³²,

ha³ lí² lí¹ jmú² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh² la³jmí¹ ca³jmú³ tsá² ca³jmú³
hi³ cun³ tin² tsí³ hmóu³².

16 Hi³ jáun² né³, ÷hin² dá² tsánh² tsá² hí³, tsá² ca³nái³² hí³ jái¹³ quioh²¹
Dió³², hi³ jmí¹ lí²¹ jáun² ca³jmú³ tiá² nieh³? Haun¹³ tsá² ca³ñí¹huen¹³ hí³
hla¹ Moisés tí³ hué³² Egipto bíh¹ hí³ dúh¹. **17** Hi³ ÷hin² dá² ñí¹con²
jaun³² ca³míh³ tsí³ Dió³² tá¹ tu³ló³² mii² jáun²? ÷Haun¹³ juáh¹³ ñí¹con²
tsá² ca³jmú³ hí³ tso³ bíh¹ dúh¹?, tsá² cá²tsan³ hí³ hué³² quiéin². **18** Hi³
÷hin² dá² ñí¹con² ca³jmú³ siáh³ Dió³² jái¹³ huáh² tsí³, hi³ ca³juáh³ hi³
tiú²uú² lí¹³ tsa³tiánh² tsú² hué³² ñí¹ jmí¹ chan³ dí² tie³? ÷Haun¹³ juáh¹³
tsá² ca³jmú³ hí³ cun³ lí³ tsí³ hmóu³² bíh¹ dúh¹? **19** Jáun² jái¹³ ní² jmu²
lin¹ hi³ tiá² la³ taunh³ yáh³ tsú² hué³² jáun² cun³ñí¹ hi³ tiá² la³ ca³chá³
cáun² tsí³.

4 **1** Hi³ jáun² né³, hniáuh³² jmú¹³ dí² hua³hín¹³ tá¹la³ hé² bíh¹ jái¹³
hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² hi³ lí¹³ chau³ dí² tsú² tie³, hi³ jáun² tiá² lí¹³
hi³ juáh¹³ hi³ ma³ jan² hnoh² tiá² tin¹ náh² hi³ cuá¹tianh³ náh² tie³.

2 Quí¹ ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ má²ca³nái¹³ jú¹ chú³² la³jmí¹ ca³nái³² tsá² hí³,
tí³la³ jái¹³ hi³ ca³nái³² tsú² jáun² tiá² lin¹ ta²¹ ca³jmú³ yáh³ ñí¹con² tsú²,
quí¹ tiá² ta²¹ ca³taunh³ yáh³ tsú², cáun² tí³ lí¹ ca³nái³² la³ jáun² bíh¹ tsú².

3 Tí³la³ jnoh¹ né³, tsá² má²taunh²³ dí² ta²¹, jnoh¹ bíh¹ tsá² ca³ta¹ dí² hi³
tsá¹tauh¹³ tie³; la³ cun³ hi³ ca³juáh³ jáun² Dió³² la³ lá²:

Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³ quiúnh¹ tsá² hí³,

jáun² ca³jmú³² jná¹³ cáun² jái¹³ huáh² tsí³ lí³ la³ lá²:

Hi³ tiu³nio² tiá² lí¹³ yáh³ tiánh³ tsá² hí³ tie³ hi³ jmu¹ jná¹³.

Quí¹ cun³ jmí¹ má²ca³tauh³ bíh¹ ta²¹ jáun² quioh²¹ Dió³² la³ cun³ jmí¹
ca³jmú³ tsú² hngá¹máh³ lá². **4** Uá¹la³ cun³ zia³² ñí¹ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²
quioh²¹ Dió³² hi³ juáh³ la³ lá²:

La³ má²quiau³ jmái¹ hi³ ca³tauh³ bíh¹ ta²¹ quioh²¹ Dió³², ca³cuá³ tie³.

5 Hi³ zia³² siáh³ cáun² ñí¹ rá¹juáh³ Sí² la³ lá²:

Tiu³nio² tiá² lí¹³ tiánh³² tsá² hí³ tie³ la³jmí¹ cuon¹ jná¹³ tie³.

6 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, hñiah³ bíh¹ tsá² lí¹³ tiánh³² tie³. Tí³la³ tsá² ca³nái³² hí³ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² la³ cun³ jmí¹tin² má¹na²¹, tiá² ca³tiánh³ yáh³ tsú² tie³, quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³jmú³ cun³ tin² tsí³ hmóu³².

7 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ Dió³² má²ca³tón³ siáh³ cáun² jmái¹, jmái¹ hi³ ziaun² dí² lá² ta³né³². La³ cun³ lí³ jáun² jái¹³ hi³ ca³hléh³ Dió³² ñí¹con² Tsá² Israel cun³quionh³ hla¹ Dá²vi²¹ jmí¹ má²cáin² jáun², la³ cun³ jái¹³ hi³ má²lí²juánh³² jná¹³ jáun²:

Hnoh², ní¹juáh³ náih¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³² Dió³²,

ha³ lí² lí¹ jmu² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh².

8 Quí¹ sá¹jmí¹ ca³lí³ hi³ jmu³ hla¹ Josué hi³ tiánh³² tsá² hí³ tie³ jmí¹jáun², hi³ jáun² tiú²uú² jmí¹ hléh²¹ yáh³ Dió³² jmí¹ lí¹ cáin² jáun² ca³tí²¹ cónh³¹ cáun² jmái¹ la³ jáun² siáh³. 9 Jáun² né³, ná¹heinh³² bíh¹ cónh³¹ cáun² jmái¹ hi³ tiánh³² tsú² tie³ hi³ ca³tin¹ tsá² má²tionh² jo³cuo² Dió³² la³jmí¹ ta³cua¹³ jáun² hnga² Dió³² tie³. 10 Quí¹ ní¹juáh³ tsá² má²ca³ta³cua¹³ tie³ quionh³ Dió³², jáun² tsá² la³ hí³ má²ca³táuh³ bíh¹ tá¹³ la³jmí¹ cá¹táuh³ jáun² tá¹³ Dió³². 11 Hi³ jáun² ca³ta¹ bíh¹ dí² hi³ jmú¹³ tion³, hi³ jáun² lí¹³ tiauh² dí² tie³. Hi³ jáun² hí¹ jan² dí² tiá² cáun² lí¹ má¹tí²¹ dí² nóh³² quioh²¹ tsá² ca³jmú³ hí³ cun³ tin² tsí³ hmóu³² jmí¹jáun².

12 Quí¹ jái¹³ quioh²¹ Dió³² dá² pin³ lín³² bíh¹, hi³ ca³la³ hi³ liéih³² siáh³. Jái¹³ jáun² né³, tí³jlánh¹ bíh¹ hmu³ la³ cónh³ bíh¹ lí³ua³ cáun² mí¹tái³ hmu³ tá¹ tun³ jo²¹, ca³la³ hi³ nga² ñí¹ ná¹jenh² jmí¹ tsí³ tsú² quionh³ jmí²chí³ quioh²¹ tsú², hi³ chau³² ca³la³ tí³ ñeh² jñí²mu¹ tsú² siáh³. Jái¹³ jáun² bíh¹ tin² ra³tsí³² héih³² ñí¹con² la³jí³² hi³ cháunh²³ chí¹ tsú², jí³ hi³ jmu² siáh³ lin¹ lánh³ lí³ tsí³ tsáu². 13 Hí¹ cáun² yáh³ la³ cun³ la³jí³² hi³ ca³jmú³ Dió³² tiá² ná¹hmá¹ ñí¹con² tsú². Ca³la³ jí³lí³² bíh¹ ná¹jñeh³ hi³ ná¹na²¹ ñí¹ hó²¹ñí¹ Tsá² ca³ta¹ dí² hi³ má¹jnia¹³ ñí¹con² ca³la³ jí³² hi³ má²lí²jmú¹³.

Jesús bíh¹ lín³ Mí²tsá² Hien¹

14 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ má²zian² jan² Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí², Jesús Jon² Dió³², Tsá² má²cá²chánh³² hí³ la³ tí³ hñu³mi³cuú², hi³ jáun² cuí¹ chá¹³ dí² cáun² tsí³ hi³ táunh¹³ dí² ta²¹ la³ má²táunh²³ jáun² dí² ta²¹, la³ cun³ jái¹³ hi³ qui³ ná¹hléh¹ dí² jáun². 15 Quí¹ jun³juáh¹³ hi³ tiá² ja³² yáh³ mií³ tsí³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí² hí³ ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² ní¹ tiá² tiáu²³ dí², quí¹ ja³bí¹ hnga² tsú² siáh³ ca³ma³tso² tsí³ la³jí³² la³ cun³ hi³ quieinh³² jnoh¹, hi³ cáun² lí¹ cháunh²³ tsí³ dí² hi³ tiá² tsú²ta²¹; tí³la³ Tsá² hí³ má¹ná¹, tiá² tso³ ca³jmú³ yáh³. 16 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, cuí¹ chá¹³ dí² cáun² tsí³ hi³ má¹janh¹³ dí² tí³ ñí¹con² Dió³², Tsá² ja³² hí³ mií³ tsí³, hi³ jáun² lí¹³ ma³jueh² tsú² tsí³ la³ má²quionh³ hi³ ma³hé² ma³mieh² dí² tsú², hi³ ma³hau³ dí² tsú² lí³ua³ cáun² jmái¹ hi³ tiá² tiáu²³ dí².

5 1 Quí¹ ma³ quin³² ma³ jan³² bíh¹ tsá² lín³ hí³ mí²tsá² híen¹ lín³ jan² tsá² má²dí¹quiánh¹ ja¹ tsá²mi³cuóun² rainh²¹, hí³ cun³ñí¹ hí³ ca³lí³hiáun¹ tsú² hí³ hau³ jái¹³ jáun² né³, jáun² nau³² tsú² ta³ ñí¹ Dió³² cha¹³ tsáu², hí³ tsá²caun² tsú² ñí¹ hó²¹ñí¹ Dió³² hí³ lí¹ cue³² jáun² tsáu², hí³ tsá²jngih² siáh³ jáh³ ta³ ñí¹ Dió³² hí³ ca³tí²¹ tsáu¹³ tsáu². **2** Hí³ cun³ñí¹ hí³ hnga² mí²tsáu² hí³ né³ lín³ jan² tsá² quiunh³² hí³ cáun² lí¹ cháunh²³ tsí³ hí³ tiá² tsú²ta²¹ la³jmí¹ quiunh³² jáun² tsá²mi³cuóun² rainh²¹, jáun² tin² bíh¹ tsú² jmu² juenh² tsí³ ñí¹con² tsá² tiá² jái¹³ má²ca³ngí¹³, jí³ tsá² má²ca³lí³can² ní² siáh³. **3** Hí³ cun³ñí¹ hí³ quiunh³² tsú² la³ jáun² né³, jáun² hniáuh³² jngih³ tsú² jáh³ ta³ ñí¹ Dió³² hí³ ca³tí²¹ tsáu¹³ hnga² la³ má²quionh³ jí³ tsáu¹³ tsáu² ní² siáh³. **4** Hí³ jáun² né³, hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lí¹³ lí¹ jmu³ hnga² hí³ lín³ jan² mí²tsá² híen¹, quí¹ hnga² bíh¹ Dió³² téh²³ tsá² hí³ hí³ cueh³² dí² ta²¹ quien² jáun², la³ cun³ ta²¹ hí³ ca³hiauh³ jáun² hla¹ Aarón. **5** La³ jáun² bíh¹ lí³ uá²jai³² ñí¹con² Cristo, quí¹ jun³juáh¹³ hnga² yáh³ tsú² ca³ma³quien² hí³ cáun² lí¹ ca³jmú³ hí³ lín¹³ Mí²tsá² Híen¹, tí³la³ Dió³² bíh¹ Tsá² ca³ma³quien² tsú² hí³ ca³cué³ jái¹³ hí³ hau³ tsú² jái¹³ jáun², la³ cun³ hí³ ca³záih³ dí² jáun² la³ lá²:

Hnú² bíh¹ Jón³² jná¹³,

Tsá² má²lí²ma³zián¹³ jná¹³ né³².

6 La³ cun³ hí³ rá¹juáh³ jáun² siáh³ ñí¹ Sí² hí³ ca³záih³ dí² la³ lá²:

Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³ jmí¹hi³nio²,

la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec bí¹ lín³ hnú².

7 Tá¹la³ ca³cuan³ jáun² Cristo ñí¹ hué²¹ lá² né³, ca³liéinh³² tsú² Dió³² Tsá² zia³² pí³ quioh²¹ hí³ liáu³² ja¹ hla¹, hí³ ca³hiu³ ca³mí³ tsú² ca³la³ hí³ hó² jngih² hí³ hleh³² tiá³. Hí³ jáun² ca³nái³² bíh¹ Dió³² jē¹ tsú² quí¹ cun³ñí¹ hí³hliá² jlánh¹ ca³jmú³ tsú² nieh³. **8** Quí¹ uá¹jinh¹ cun³ jmí¹ má²lín³ bíh¹ tsú² Jon² Dió³², tí³la³ cun³quionh³ la³jí³² hí³ ca³ma³tso² tsú² jáun² tsí³ né³ ca³lí³tin² bíh¹ tsú² hí³ ma³tí³². **9** Hí³ jáun² jmí¹ ca³hiá² ca³táunh³ tsú² tán¹ hián² cu³tí³ né³, jmí¹jáun² ca³lín³ tsú² Tsá² lín³ mí¹ziah²¹ hí³ líón³² tsáu², hí³ lí³ zian² tsú² cun³ jmí¹hi³nio², ca³la³ jí³lín² tsá² jmu² nieh³ ñí¹con² tsú²; **10** hí³ la³ cun³ jmí¹jáun² bíh¹ siáh³ ca³hiáu³² tsú² Dió³² hí³ lín³ tsú² Mí²tsá² Híen¹ la³ cun³ hí³ jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec.

Jlánh¹ háinh¹³ ní¹juáh³ tiú²uú² nio² cáun² tsí³ tsú²

11 Hliáun³ lín³² bíh¹ jái¹³ zia³² hí³ jmí¹ lí³ juáh¹³ jnoh¹ ca³tí²¹ jái¹³ ní², tí³la³ má²juóuh³² lín³² bíh¹ hí³ jmu¹³ jnoh¹ siáh³ na²¹, quí¹ cun³ñí¹ hí³ uí³ lín³² bíh¹ má²ngí²³ hnóh² jái¹³. **12** Quí¹ ta³né³² jmí¹ má²hniáuh³² hí³ ná¹lín³ tí³² bíh¹ náh² hmóu³², tí³la³ ñí¹con² hnóh² má¹ná¹, sa³ siáh³ bíh¹ siáh³ lí³hniah³ tsá² hléh³² cónh³¹ cu³ tsauh³² la³ cun³ jái¹³ hí³ lí³ mí¹ziah²¹ zión³² hí³ ca³niéih² náh² quioh²¹ Dió³² la³ jmí¹ ñí¹. Sa³ jmí²tiuh²¹ bíh¹ lí³hniauh²³ ñí¹con² náh²; já² imá³² pin³ bíh¹ jmí¹ má²hniáuh³² cúh¹³ náh²! **13** Quí¹ ní¹juáh³ tsá² hính²³ jmáh³la³

jmí²tiuh²¹, jáun² tsá² la³ hí³ né³, lín³ la³jmí¹ lín³ dáin² bíh¹, tiá² má²tin² yáh³ tsú² quiáh³² hi³ chu²¹. **14** Tí³la³ má³² pin³ bíh¹ cúh² tsá² má²hún¹ tsí³, tsá² má²ca³li³ tin² chu³ ñih³ he³ hi³ chu²¹ hi³ he³ hi³ hlah³ cun³quionh³ la³jí³² hi³ má²ca³há² ca³nga² tsú².

6 1 Jáun² né³, cánh³ cuí¹ chá¹³ dí² jái¹³ hi³ lí³ mí¹zioh²¹ zión³² hi³ ca³tin¹ Cristo, hi³ tí³ lí³mí¹ cuí¹ tsá²li³hún¹ tsí³ dí². Ha³ lí² cuí¹ ziauh¹ dí² siáh³ jái¹³ hi³ lí³ jáun² la³jmí¹ lí³ jmíh¹ hiah³² ñí¹ ca³li³liau³, la³ cun³ jái¹³ hi³ juáh³ jáun² hi³ hniáuh³² zái³² tsú² jmí¹ tsí³ ca³tí²¹ ta²¹ hi³ jmu² jáun² hi³ jún²³ tsú², uá¹ la³ cun³ jái¹³ ca³tí²¹ hi³ hniáuh³² chá³² tsú² cáun² tsí³ ñí¹con² Dió³² ní² siáh³. **2** Sa³jun³ ziauh¹ dí² siáh³ jái¹³ hi³ ca³tí²¹ hi³ zaun³² tsú² jmái², jí³ jái¹³ hi³ ca³tí²¹ hi³ rá²tsí³² tsú² jáun² cuo² ñí¹ quioh²¹ tsá² má²taunh³² ta²¹, sa³jun³ jái¹³ hi³ ca³tí²¹ hi³ jenh¹³ dí² ja¹ hla¹, sa³jun³ jái¹³ hi³ ca³tí²¹ jmái¹ hi³ ra³tsí³² Dió³² héih³² yáh³. **3** Jáun² la³ ní² bíh¹ tsáu¹³ dí² tí³ chí¹ján³ ní¹juáh³ lánh³ lí³ jái¹³ hi³ cué³² Dió³².

4 Quí¹ ní¹juáh³ tsá² má²ca³ta³zanh¹ ñí¹ tie³ joh¹ quioh²¹ Dió³², tsá² má²ca³li³ cuoh² hi³ lí¹ cue³² Dió³², hi³ má²ca³hen³ tsú² Jmí²chí³ Chun¹, **5** tsá² má²ca³héi³ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³², hi³ má²ca³li³ cuoh² siáh³ pí³ quioh²¹ hngá¹máh³ né³bí¹ ja³², **6** jáun² tsá² la³ hí³ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ zái³² siáh³ jmí¹ tsí³ cónh³í¹ cu³ jéin³² ní¹juáh³ ca³jính³² tsú² tí³ cu³hna²¹, quí¹hliá² tsá² hí³ dá² má²ná¹ton²³ siáh³ crei²¹ Jon² Dió³² bíh¹, hi³ ná¹cue³² dí² siáh³ jái¹³ hi³ lí¹ ziu³ lí¹ hien³ tsáu² Jon² Dió³². **7** Jmú¹³ jái¹³: Ní¹juáh³ hué³² ñí¹ lau³² re² la³ cun³ hi³ jñi³² tsú² ní¹ má²tsau³² jmí³, hué³² la³ jáun² bíh¹ jlánh¹ tanh² Dió³² hó¹ñí¹; **8** tí³la³ hué³² hiau² jmáh³la³ ton² jí³ náí² hlah³ né³, tiá² lin¹ ñí¹ quien² yáh³; hué³² la³ jáun² háinh¹³ hí³ hú¹mu³héih³² bíh¹, hi³ jáun² ñí¹ cá¹táuh³ né³, cun³ ca³tin¹ có³² bíh¹.

Ní¹juáh³ tsá² zia³² hi³ hu²¹ tsí³, tsá² la³ hí³ bíh¹ lí¹³ pin³

9 Tí³la³ hnoh², tsá² jlánh¹ hnau³ jnoh¹, uá¹jinh¹ má²lí²juáh¹³ jnoh¹ la³ ní², cun³ láí²³ jnoh¹ hi³ cu³tí³ tiáunh¹ hnoh² ja¹ cu³ níó³ quioh²¹ tsá² má²hé² má²mieh² hí³ Dió³², hi³ ná¹lín³ náh² jáun² tsá² má²ca³liáun³. **10** Quí¹ Dió³² dá² jan² Tsá² rá²tsí³² héih³² re² tso² bíh¹, tiá² lí¹ tsá²con² yáh³ tsú² la³ cun³ ta²¹ hi³ jmuh³² hnoh², hi³ ca³ma³jnia¹³ náh² jáun² hi³ hno³ náh² tsú² cun³quionh³ hi³ ca³ma³hon¹ náh² jáun² tsá² joh¹ tsú², la³ cun³ hi³ ná¹jmuh³² náh² jáun² la³ tí³ ta³né³². **11** Jáun² jlánh¹ hnáu² jnoh¹ hi³ ma³ quin³² ma³ jan³² náh² jmúh¹³ la³ má²ná¹jmuh³² náh² ní², hi³ hiún² honh² náh² jmúh¹³ la³ jáun² ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³ jmái¹; jáun² bíh¹ lí³tí³ la³ cun³ hi³ má²ná¹hu²¹ jáun² honh² náh². **12** Cu³tí³ tiá² hnáu² jnoh¹ hi³ hnoh² lí³ juinh³, tí³la³ hnáu² jnoh¹ hi³ jmúh¹³ náh² la³jmí¹ ca³jmú³ tsá² ná¹hiáuh²³ jáun² la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ Dió³² hi³ cué³² bíh¹. Tsá² hí³ dá² ná¹hiáuh²³ hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³hliá² ca³chá³ cáun² tsí³, jí³ hi³ ca³cueh³ tsú² siáh³ tsí³.

13 Quí¹ jmí¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ ñí¹con² hla¹ Há²bran²¹, jáun² jái¹³ jáun² ca³ma³tson² tsú² cun³quionh³ hi³ ca³hien³ hnga², quí¹hliá² tiá² zian² yáh³ jan² tsá² ti³ jlánh¹ bí¹ quien² hi³ jmí¹ lí¹³ hien³ tsú².

14 Jmí¹jáun² ca³juáh³ tsú² la³ lá²: “Cu³tí³ bíh¹ má¹hé¹ má¹mieh¹³ jná¹³ hnú² hi³ jmu¹ jná¹³ hi³ juóun³² lín³² jon³zih¹ hnú² lí³zian²”. **15** Hi³ jáun² hiauh³ bíh¹ hla¹ Há²bran²¹ la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², quí¹hliá² ca³he³ ca³ján³ tsú² ca³la³ hi³ juenh² lín³² tsí³. **16** Quí¹ ní¹juáh³ tsá²mi³cuóun² má²tson² jái¹³ quioh²¹, jáun² má²tson² tsú² cun³quionh³ hi³ hien² tsú² jan² tsá² ti³ jlánh¹ quien² bíh¹; hi³ ní¹juáh³ má²lí²ma³tson² tsú² jái¹³ jáun² quioh²¹ né³, jáun² cu³ jáun² bíh¹ ca³táuh³ hi³ nio² tun³ tsí³ tsá² jan². **17** La³ jáun² siáh³ ca³lí³hnió³ Dió³² jmu³ lin¹ lín²¹ ñí¹con² tsá² hiáuh³ la³ cun³ lí³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ dí² jáun², hi³ jmí¹líh³ tiá² za¹³ la³ cun³ hi³ lín²³ tsú² jmu³, jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³ma³tson² tsú² jái¹³ quioh²¹. **18** La³ jáun² dá² ca³jmú³ Dió³², Tsá² cun³ tiá² lí¹³ ma³cau², quí¹ jáun² cun³quionh³ la³ jáun² lí¹³ zia³² tun³ jái¹³ ñí¹con² jnoh¹ hi³ jmí¹líh³ tiá² za¹³; hi³ cun³quionh³ hi³ jáun² né³, má²lí¹³ niau²¹ tiá³ tsí³ dí² ca³ti²¹ hi³ ná¹hé² ná¹jan³² dí² jáun², jnoh¹ tsá² má²ca³hnah¹³ dí² jan² Tsá² taunh² hó¹ñí¹. **19** Cun³quionh³ jái¹³ hi³ hu²¹ jáun² tsí³ dí² tá²no¹ tiá³ jmí¹ tsí³ dí² hi³ hí¹ cáun² hi³ háinh¹³ tiú²uú² zia³², la³jmí¹ tá²zah¹ tiá³ mu² ní¹ má¹lí²tió³² tsú² hlah³² pa²¹ quioh²¹ chu³ jmái². Hi³ hlah³² pa²¹ jáun² quiú¹³ dí² né³, má²hí¹hun¹ tiá³ la³ ti³ cu³hna²¹ hmih³² pa²¹ hi³ he² jáun² ñí¹hiú¹³ ñí¹ jlánh¹ híen¹ la³ ti³ hñu³mi³cuú² bíh¹, **20** ñí¹ hi²¹ jáun² Jesús jmí¹ ngah²¹ hi³ nia³² jui³² hi³ ca³ta¹ jnoh¹. La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ má²lín³ tsú² jan² Mí²tsá² Hien¹ cun³ jmí¹hi³nio², la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec.

Jesús lín³ Mí²tsá² Hien¹ la³jmí¹ lín³ Melquisedec

7 1 Melquisedec hí³ bíh¹ jmí¹ lín³ re²¹ juú² Salem ji³ mí²tsáu² quian²¹ Dió³² Tsá² cú² juenh². Tsá² hí³ bíh¹ ca³ñí¹ma³jéinh³ hla¹ Há²bran²¹ jmí¹ cá¹jính²¹ ñí¹ ca³láih¹³ jáun² hniéi² quionh³ tsá² jmí¹ ná¹lín³ re²¹, jáun² jmí¹jáun² ca³ma³miih² tsú² Há²bran²¹ hí³. **2** Jmí¹jáun² ca³cuéh³ Há²bran²¹ tsá² hí³ cáun² la³ cun³ quia³ la³ji³² hi³ ca³láih¹³ tsú² ñí¹ ca³ñí¹jmú¹³ jáun² hniéi². Hi³ jmái² tsú² jáun² Melquisedec né³, hnió³ juáh³ “re²¹ tsá² tin² rá²tsi³² héih³² cú²tso²”. Juú² ñí¹ jmí¹ lín³ tsú² jáun² re²¹ né³, jmái² Salem; hi³ jmái² jáun² Salem hnió³ juáh³ “tie³ bíh¹ nio²”. Jáun² hi³ jmái² tsú² jáun² niéih³ siáh³ “re²¹ tsá² jmu² hi³ niau²¹ tie³”. **3** Tsá² hí³ bíh¹ jan² tsá² lí¹ ca³ngó² cá²jnia³, tsá² tiá² lin¹ hin² jméi² mí¹ziú¹³ sa³jun³ lin¹ hin² dá² jún¹ rainh²¹ tsú², tsá² zian² jmí¹tin². Tiá² lin¹ yáh³ hín² dá² jmái¹ ca³lí³zian² tsú², sa³jun³ jmái¹ hi³ jun³ yáh³ tsú² lin¹. La³ jáun² bíh¹ lín³ tsú² la³jmí¹ lín³ hnga² Jon² Dió³², jan² mí²tsáu² zian² cun³ jmí¹hi³nio².

4 Sá¹ní² jie³ né³ lánh³ máh³ la³ quien² Melquisedec hí³, quí¹ ihí¹ la³ ti³ hnga² máh³ Há²bran²¹ jméi² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² ca³cué³ ñí¹con² tsú² cáun² la³ cun³ quia³ la³ji³² hi³ ca³láih¹³ dí² jáun² ñí¹ ca³ñí¹jmú¹³ dí²

jáun² hniéi²! **5** Hi³ jáun² uá¹jinh¹ tsá² ná¹lín³ mí²tsáu² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví má²tí³² la³ cun³ lí³ jáun² héih³² quioh²¹ hla¹ Moisés, hi³ má³² cáun² la³ cun³ quia³ la³ cun³ hi³ zia³² quioh²¹ tsáu², tí³la³ ñí¹con² má²tún² hmóu³² tsá² jan² dí¹hio³ nú¹deh³ quionh³ bíh¹ tsú² má¹ná¹, la³ cun³ hla¹ Há²bran²¹ yáh³; **6** tí³la³ Melquisedec hí³ né³, uá¹jinh¹ tiá² jmí¹ lín³ tsú² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví, cu³ jáun² cáun² ca³hiah³ bíh¹ tsú² cáun² la³ cun³ quia³ quioh²¹ Há²bran²¹, tsá² ca³jmú³ hí³ Dió³² jái¹³ quionh³. Hi³ jáun² jmí¹jáun² né³, ca³ma³mih² Melquisedec Há²bran²¹ hí³. **7** Quí¹ cun³ la³jái³² bíh¹ dí² ná¹né¹ hi³ tiu³nio² tsá² quien² bíh¹ ma³mih² tsá² huen³. **8** Jáun² né³, tsá² he² cáun² la³ cun³ quia³ ñí¹con² jnoh¹, tsá²mi³cuóun² bíh¹ hí³, tsá² tón³² jmái¹ jún²³ bíh¹; tí³la³ ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³² má¹na²¹, rá¹hle³² hi³ la³jmí¹ lí³ la³ má²zian² jáun² bíh¹ Melquisedec hí³. **9** Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ hla¹ Há²bran²¹ ca³cué³ cáun² la³ cun³ quia³ ñí¹con² tsá² hí³, jáun² né³, lí¹³ juáh¹³ dí² hi³ ja³bí¹ hla¹ Leví tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ tsú² uá²jai³² ca³cué³ cáun² la³ cun³ quia³ jmí¹jáun², tsá² lín³ hí³ mí¹zioh²¹ quioh²¹ la³jín³² mí²tsáu², tsá² ná¹he² hí³ cáun² la³ cun³ quia³ la³ tí³ ta³né³². **10** Qui³ jmí¹ má²quian³² bíh¹ Há²bran²¹ jún² hi³ lí³zian² jan² tsá² lín¹³ hí³ mí¹zioh²¹ quioh²¹ mí²tsáu² la³ cun³ jmí¹ ñeh² bíh¹ hi³ tsó³² jáun² Melquisedec hí³ tsa³ma³jéinh³ tsú².

11 Hi³ tsá² Israel né³, ca³héi³ héih³² quioh²¹ Dió³² tá¹la³ jmí¹ tionh¹ jáun² mí²tsáu² tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví hí³ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú²; tí³la³ sá¹jmí¹ hi³ jmí¹ lí³ chun¹ tsú² cun³quionh³ tá¹³ tsá² ná¹lín³ hí³ mí²tsáu² dúh¹, jáun² tiá² jmí¹ lí³ hniáuh³² yáh³ hi³ lí³jnia² siáh³ cónh³¹ jan² Mí²tsáu², Tsá² lín³ la³jmí¹ lín³ Melquisedec, quí¹ jmí¹ la³ tloh²¹ bíh¹ jan² mí²tsáu² lín³ la³jmí¹ lín³ hla¹ Aarón. **12** Tí³la³ ní¹juáh³ ca³zan² he³ ñí¹ mí²tsáu² zian² né³, jáun² cun³ ca³tí²¹ bíh¹ hi³ za¹³ siáh³ liei²¹ uá²jai³². **13** Quí¹ la³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí² hi³ ca³tin¹ Tí³² Juo¹³ dí², hi³ uá¹jinh¹ lín³ tsú² jan² Tsá² ñí¹ má²cú¹ má²neh¹ quioh²¹ jan² tsá² quian³tun³ jon² Israel, tí³la³ tsá² cu³ nió³ hí³ má¹na²¹, hí¹ jan² yáh³ tiá² ca³lín³ mí²tsáu² hi³ jmí¹ lí¹³ tsa³jmú³ ta²¹ ñí¹hiú¹³. **14** Quí¹ lin¹ lín²¹ bíh¹ hi³ Tí³² Juo¹³ dí² jan² tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Judá, hi³ tiá² tsá² hí³ ca³hien³ yáh³ hla¹ Moisés hi³ lí¹³ jmu³ mí²tsáu².

15 Hi³ jáun² né³, tí³ lí³mí¹ jlánh¹ lin¹ bíh¹ jái¹³ ní² cun³ñí¹ hi³ ca³lí³jnia² jan² Mí²tsáu² siánh³ siáh³ hi³ lín³ la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec, **16** jan² Tsá² má²lín³ Mí²tsáu² cun³ñí¹ hi³ quian³² tsú² pí³ hi³ zian² cun³ jmí¹hi³nio², jun³juáh¹³ hi³ lín³ tsú² Mí²tsáu² cun³quionh³ hi³ lin¹ hin² tsánh² jméi² dí¹hio³ nú¹deh³ yáh³ tsú² la³ cun³ rá¹juáh³ jáun² liei²¹. **17** Tí³la³ la³ cun³ rá¹juáh³ jáun² jái¹³ quioh²¹ Dió³² bíh¹, ñí¹ rá¹juáh³ jáun² la³ lá² hi³ ca³tin¹ tsú²:

Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³ jmí¹hi³nio²,

hi³ lín³ nú² jáun² la³jmí¹ lín³ Melquisedec.

18 Jáun² la³ jáun² lí³ hi³ héih³² hi³ jmí¹ zia³² jáun² jmí¹tin² tiú²uú² ca³lí³ quien² yáh³, quí¹ la³ñí¹ la³ján³ tiá² jmí¹ pin³ yáh³, sa³jun³ ca³jmú³ bíh¹

ta²¹ la³ cun³ qui³ jmí¹ ca³ti²¹, **19** qui¹ tiá² hin² ca³tá² ca³hián² yáh³
 cun³quionh³ héih³² jáun²; hi³ ja³bí¹ la³ jáun² siáh³ má²zia³² cáun² hi³
 má²hu²¹ tsí³ dí² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹, cáun² hi³ jmu² hi³ tsá¹janh¹³ dí²
 ñí¹con² Dió³².

20 Hi³ hí¹ la³ ti³ hnga² yáh³ Dió³² ca³ma³tson² jái¹³ cun³quionh³ hi³
 ca³hien³ hnga², hi³ Tsá² hí³ lín³ Mí²tsáu², uá¹jinh¹ tiá² lin¹ ca³ma³tson²
 tsú² jái¹³ hi³ ca³tin¹ tsá² qui³ má²ná¹lín³ hí³ mí²tsáu². **21** Ti³la³ hi³
 ca³tin¹ Mí²tsáu² Tsá² hien²³ dí² lá² má¹ná¹, ca³ma³tson² bíh¹ Dió³² hi³
 ho² tsú² jái¹³ jáun² jmí¹ ca³záih³ dí² tsú² la³ lá²:

Dió³² má²ca³ma³tson² jē¹,

hi³ cun³ jmí¹lín³ yáh³ tiá² za¹³ tsí³ tsú².

Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³ jmí¹hi³nio²,

hi³ lín³ nú² la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec.

22 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, lín³ Jesús jan² Tsá² má²tson² cáun² nió³² hi³
 jlánh¹ bíh¹ chú³² la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ lí³ jmí¹tin². **23** Juóun³² tsáu²
 ca³lin³ mí²tsáu² qui¹hliá² tiá² ca³li³uén³ yáh³ tsú² hi³ ho² jái¹³ jáun², qui¹
 ca³quí² cá²tsan³ bíh¹ tsú². **24** Ti³la³ Jesús má¹ná¹, la³ má²lín³ jáun² bíh¹
 tsú² Mí²tsáu², tiá² lin¹ hniah³ yáh³ jan² tsá² siánh³ hi³ hí³ cha¹³ tsú², qui¹
 hí³ bíh¹ zian² cun³ jmí¹hi³nio². **25** Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, hí³ bíh¹ lín³
 Tsá² tin² lión³² tsáu² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, lí³ua³ jan² tsá²
 má²tsá²janh³² ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ hí³ dí², qui¹ hí³ bíh¹ zian² cun³
 jmí¹hi³nio² hi³ cuá¹hiú² cuá¹mi³² ñí¹con² Dió³² hi³ ca³tin¹ tsáu².

26 Jan² Mí²tsá² Hien¹ la³ hí³ bíh¹ lí³hniah²³ ñí¹con² dí², jan² Tsá²
 hien¹, jan² Tsá² hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá² ca³jmú³ hi³ sa³jun³ tso³ yáh³
 ca³jmú³, jan² Tsá² tiá² ca³cunh³ quionh³ tsá² ren² tso³, Tsá² jlánh¹ ca³li³
 quien² la³ cónh³ bí¹ la³jín³² tsá² tionh² hñu³mi³cuú². **27** Hí¹ jan² yáh³
 tsá² lín³ mí²tsá² hien¹ tiá² cunh³ tsú², qui¹ jmái¹ ca³la³ jí³² hniáuh³²
 jngih³ tsá² hí³ jáh³ ñí¹con² Dió³², la³ñí¹ tín² hi³ ca³tin¹ hnga², ní¹ má¹lí³²
 jáun² né³, jmu² tsú² siáh³ hi³ ca³tin¹ tsáu². Ti³la³ Jesús má¹ná¹, cu³ jéin³²
 tán¹ bíh¹ ca³jun³ hi³ ca³tin¹ ca³la³ jín³² tsáu², jmí¹ ca³cuen³ tsú² jáun²
 hnga² yáh³. **28** Ti³la³ tsá² hiauh³ hí³ ta²¹ hi³ lín³ mí²tsá² hien¹ la³ cun³ lí³
 jáun² lei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés né³, tsá² hí³ dá² cáun² quiunh³² la³ cun³
 qui³ quiunh³² tsáu² bíh¹ hi³ lí¹ cháunh²³ chí¹ cáun² hi³ tiá² tsú²ta²¹; ti³la³
 jmí¹ má²ca³nga² hi³ lí³ jáun² lei²¹ jáun² né³, Dió³² ca³jmú³ cáun² jái¹³
 cun³quionh³ hi³ ca³hien³ hnga² hi³ hió³² dí² Jon² hnga² cú²jueh³² hi³
 lín¹³ Mí²tsá² Hien¹, jan² Tsá² ca³hiá² ca³táunh³ ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³,
 la³ cun³ jmí¹hi³nio².

Cun³quionh³ Jesús bíh¹ ca³hín¹³ nió³² hmai²¹

8 1 Jáun² né³, la³ cun³ jái¹³ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² ja¹ la³jí³² jái¹³ hi³
 má²lí²juáh¹³ jnoh¹ ní² niéih³ la³ lá²: Hi³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí²
 cu³tí³ lín³ la³ má²lí²juáh¹³ jnoh¹ ní², hi³ hí³ bíh¹ má²ca³ta³cua¹³
 hñu³mi³cuú² tí³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³² Tsá² cuá¹quien². **2** Tsá² hí³ bíh¹

lín³ Mí²tsáu² Tsá² jmu² ta²¹ ñéih³ hñú³ híen¹, tí³la³ hú¹tá¹ hñú³ híen¹
tson² má¹ná¹, hí³ ca³jmú³ hnga² Dió³², jun³juáh¹³ hí³ ca³jmú³ jáun²
tsá²mi³cuóun² yáh³.

3 Jáun² né³, la³jín³² tsá² ca³lí³hiáun¹ hí³ lín³ mí²tsá² híen¹, tiu³nio²
zia³² hí³ cue³² ñí¹con² Dió³², hí³ jngih² tsú² siáh³ jáh³ ñí¹con² Dió³²; hí³
cun³ñí¹ hí³ jáun² né³, ja³bí¹ Jesucristo ca³lí³ hniáuh³² hí³ zia³² hí³ cué³²
siáh³. 4 Tí³la³ sá¹jmí¹ hí³ zian² bíh¹ tsú² ñí¹ hué²¹ lá² dúh¹, jáun² tiá²
Mí²tsáu² jmí¹ lín¹³ yáh³ tsú², quí¹ la³ tí³ ta³né³² bíh¹ zian² tsá² ná¹lín³
mí²tsáu², tsá² zia³² hí³ cue³² ñí¹con² Dió³² la³ cun³ rá¹lí³ jáun² liei²¹
quioh²¹ hla¹ Moisés. 5 Tí³la³ mí²tsáu² hí³ má¹na²¹, cáun² ná¹jmu² tá¹³
ñéih³ hñú³ híen¹ hí³ lí³ jmáh³la³ henh¹³ quioh²¹ hí³ zia³² jáun² tí³
hñú³mi³cuú² bíh¹. Né¹ bíh¹ dí² hí³ tson² bíh¹ cáun² hí³ tí³ lí¹ jmouh³²
bíh¹ tsú² jaun³², quí¹ jmí¹ ca³tí³ ñí¹ jmu³ hla¹ Moisés cuáh³² hñú³ hmih³²
jáun², jáun² Dió³² ca³juáh³ la³ lá²: “Hua³hín¹³ nú² hí³ jmóuh¹ hñú² tán¹
hián² cu³tí³ la³ cun³ lí³ nóh³² quioh²¹ hñú³ hí³ má²lí²híe³ jná¹³ hñú² tsi³
máh³ lá²”. 6 Tí³la³ Mí²tsá² Híen¹ Juo¹³ dí² má¹ná¹, má²ca³joh¹³ cáun²
ta²¹ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien², quí¹ cun³quionh³ hí³ bíh¹ ca³hí³ cáun² nió³²
hí³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹; hí³ jmí¹ ca³hí³ jáun² nió³² hmai²¹ né³, jáun²
jmí¹jáun² ca³jmú³ Dió³² jái¹³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ la³ cónh³ bíh¹ hí³ ca³jmú³
tsú² jáun² jmí¹tin².

7 Quí¹ sá¹jmí¹ hí³ ca³lí³tí³ nió³² hí³ ca³hí³ jáun² la³ ñí¹, jáun² tiú²uú²
jmí¹ lí³ hniáuh³² yáh³ hí³ tanh¹³ tsú² siáh³ cáun² nió³² hmai²¹. 8 Tí³la³
Dió³² ca³jien³² tsá² hí³ hí³ tiá² tú² tiá² tsin²³ yáh³ tsú², hí³ jáun² ca³juáh³
tsú² la³ lá² hí³ ca³tin¹ tsá² hí³:

Juo¹³ dí² juáh³ la³ lá²:

Chau²¹ jmái¹ hí³ tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun² nió³² hmai²¹,

quiúnh¹ jná¹³ tsá² Israel jí³ tsá² Judá ní² siáh³,

9 Nió³² jáun² tiá² lí³ la³ cun³ lí³ nió³² hí³ ca³jmú³² jná¹³ quiúnh¹ ná¹

dí¹hio³ nú¹deh³ tsú², tsá² jmí¹ zian² jmí¹tin²,

jmái¹ hí³ ca³zánh³ jná¹³ jáun² cuo² tsú² hí³ ca³huen³ ná¹ tsú²,

jmái¹ hí³ jmí¹ tionh¹ tsú² jáun² hué³² Egipto.

Nió³² hí³ ca³jmú³² jná¹³ jáun² quiúnh¹ tsú²,

tiá² ca³ma³tí³² yáh³ tsú²,

cun³ñí¹ hí³ jáun² bíh¹ tiú²uú² ca³tánh³² jná¹³ tsú² hó¹ñi³², juáh³ Juo¹³

dí².

10 Hí³ jáun² ní¹ má¹jáun² tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun² nió³² quiúnh¹ ná¹

tsá² Israel hí³ lí³ la³ lá², juáh³ Juo¹³ dí²:

Taunh²¹ jná¹³ héih³² quion²¹ la³ tí³ jmí¹ tsí³ tsá² hí³,

hí³ tón¹³ jná¹³ siáh³ la³ tí³ hñu³ tsí³ tsú².

Ñí¹ má¹jáun² né³, lín¹³ jná¹³ hú¹tá¹ Dió³² Juo¹³ tsú²,

hí³ jáun² tsá² hí³ né³, lín¹³ tsá² tionh² jo³uón³² jná¹³.

11 Má¹jáun² tiú²uú² lin¹ lí³ hniáuh³² ma³tin² tsú² tsá²ján² tsá²ján²,

hi³ juáh¹³ hi³ záih³² tsú² rainh²¹ hi³ hniáuh³² li³ cuóun³² tsú² Juo¹³
dí²,

sa³jun³ ñí¹con² tsá²co¹ tsú²,
sa³jun³ ñí¹con² rainh²¹ tsú² siáh³,
quí¹ ca³la³ jín³² tsáu² bíh¹ li³ cuóu³² jná¹³,
uá¹ hi³ tsá² quien², uá¹ hi³ tsá² tiá² quien².

12 Má¹jáun² má²hin¹³ jná¹³ la³jí³² hi³ má²ca³jmú³ tsú² cun³ tin² tsí³
hmóu³²,

hi³ jmí¹láh³ tiú²uú² cháu¹ jná¹³ tsin³² tso³ quioh²¹ tsú².

13 Jáun² né³, cun³quionh³ hi³ hie³² jáun² Dió³² cáun² nió³² hmai²¹,
má²lin¹ hi³ má²tseh¹ bíh¹ hi³ jmí¹ lí³ jáun² jmí¹tin²; hi³ lí³ua³ cáun² hi³
má²tseh¹ né³, cáun² má²tsá²li³yen³ bíh¹, hi³ tiú²uú² lin¹ nga³ zia³² ñí¹ lí³
jmuh¹ ta²¹, má²ja³quián³ tá¹ron¹³ tí³ có³² bíh¹.

Ñí¹hiú¹³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá² jí³ ñí¹hiú¹³ zia³² hñu³mi³cuú²

9 1 Jáun² né³, nió³² hi³ jmí¹ hu²¹ jáun² la³ jmí¹ ñí¹ jmí¹ quionh³
héih³² quioh²¹ ca³tí²¹ ha³ lánh³ rón³² hniáuh³² ma³tsu³ ma³jónh³²
tsú² Dió³², la³ má²quionh³ cáun² hñú³ hien¹ ñí¹ lí¹³ ma³tsu³ ma³jónh³²
tsú² Dió³² hi³ ca³jmú³ jáun² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá². 2 Cuáh³² hñú³
hmih³² jáun² né³, jmí¹ lí³ tun³ ñéih³, hi³ lí³ la³ lá²: Ñéih³ ñí¹ la³ñí¹ jmí¹
lí³ cáun² ñí¹ hien¹, ñí¹ jmí¹ zeh¹ cáun² candelero jueh³² hi³ jmí¹ tsí²¹
quiau³ sí², hi³ ñí¹ jáun² siáh³ jmí¹ zeh¹ cáun² mesa ñí¹ jmí¹ ná¹tsí²¹ hí³
cuú²miih²¹ hien¹. 3 Jáun² ní¹ má¹ca³nga² jáun² ñí¹ he¹ hmih³² ñí¹
má²tun³ né³, jmí¹ lí³ siáh³ cáun² ñí¹ jlánh¹ bíh¹ hien¹. 4 Ñí¹ jáun² jmí¹ lí³
siáh³ cáun² ñí¹hiú¹³ míh¹ lí³ mí¹ñí² cú¹mí¹niau²¹ ñí¹ tí² jin³² tsú² ziún²,
la³ má²quionh³ cáun² cuó² hi³ rá¹píeh²³ cú¹mí¹niau²¹. Hñu³ cuó² jáun²
jmí¹ dí¹hu²¹ cáun² tse³ lí³ mí¹ñí² cú¹mí¹niau²¹; hi³ hñu³ tse³ jáun² né³,
jmí¹ tloh³ la³ cun³ má³² hi³ téh²³ tsú² maná hi³ ca³súh³ jáun² Dió³².
Ja³bí¹ hñu³ cuó² jáun² jmí¹ hu²¹ siáh³ hmá²hu²¹ quioh²¹ hla¹ Aarón hi³
ca³hion² jáun² zen². Hi³ hñu³ cuó² jáun² jmí¹ hu²¹ siáh³ tá¹ tun³ jo²¹
hmá² hi³ lí³ quín¹ ñí¹ jmí¹ rá¹lí³ jáun² héih³² quioh²¹ nió³² hi³ ca³jmú³
jáun² Dió³². 5 Ñí¹ cuó² jáun² jmí¹ tionh¹ gon³ querubines quian²¹ Dió³²
hi³ ná¹lái¹. Cun³quionh³ tsá² láin¹ hí³ né³, jmí¹ lin¹ hi³ Dió³² cuá³ ñí¹
jáun². Tsá² hí³ jmí¹ ná¹hai²¹ pí¹³ ñí¹ quioh²¹ ñí¹ jmí¹ ná²tsí³ jáun² mí²tsá²
hien¹ la³ cun³ hi³ lí¹ cue³² ñí¹con² Dió³² hi³ ca³tí²¹ tso³. Tí³la³ cun³ ní²
bíh¹ má²tloh²¹ hi³ ca³tí²¹ jái¹³ ní² ta³né³².

6 Ñí¹ má¹lí³² jáun² hua³jan²¹ la³jí³² hi³ jáun² né³, jáun² tsá² ná¹lín³
mí²tsáu² tí² taunh³² cun³ jmá² cun³ jnia³² ñí¹ hien¹ la³ñí¹ jáun², hi³ jmu²
ta²¹ hi³ ca³tin¹. 7 Tí³la³ ñí¹ hien¹ quien² ñí¹ má²tun³ jáun² má¹na²¹,
jí³²la³ hnga² mí²tsá² hien¹ bíh¹ jmí¹ tsá²hi³² cu³ jéin³² cú² mii²; ní¹
má¹já²hi³² tsú² ñí¹ jáun² né³, hniáuh³² quian³² tsú² jmí¹³ jáh³ hi³
tsa³ma³jnia³² dí² hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ hnga², la³ má²quionh³ tsáu¹³ la³jín³²
tsáu² ní² siáh³, la³ cun³ la³jí³² tso³ hi³ ca³jmú³ tsú² ta³ tiá² ñí³².

8 Cun³quionh³ hi³ jáun² hie³² dí² Jmí²chí³ Chun¹ hi³ tiá² jui³² jmí¹ má²há²na²¹ yáh³ hi³ jmí¹ lí³ ngá¹³ lí³ua³ jan² tsáu² la³ tí³ ñéh³ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ tá¹la³ jmí¹ zeh¹ jáun² hñú³ híen¹ lí³ hmih³² hi³ ca³lí³ jáun² jmí¹jáun². **9** La³jí³² bíh¹ hi³ jáun² lí³ la³jmí¹ lí³ cáun² jái¹³ hi³ ca³tí²¹ jmái¹ hi³ ziaun² dí² lá² ta³né³², hi³ jmu² lin¹ hi³ ca³la³ jí³² hi³ jmí¹ tsá²cué² tsú² jáun² ñí¹con² Dió³² jí³ jáh³ hi³ jmí¹ jngih² tsú² ñí¹ jáun² ní² siáh³, cónh³ tiá² jmí¹ tú² jmí¹ tsin²³ bíh¹ hi³ jmu³ hi³ lí¹³ niau²¹ tie³ cun³ tán¹ cun³ hián² jmí¹ tsí³ tsá² má²ná¹ má²tsú² má²jónh³² hí³ Dió³². **10** Hi³ la³jí³² héih³² ca³tí²¹ he³ lánh³ hniáuh³² zian² tsú², uá¹la³ cun³ má³² hi³ cú² hi³ hính²³ tsú², jí³ héih³² ha³ lánh³ rón³² lí³ jin² tsú² cun³quionh³ ha³ lánh³ rón³² lóh³² tsú², la³jí³² héih³² ní² jmí¹ quien² jmáh³la³ ta³ tiá² má²ca³za³ Dió³² nió³² jáun² bíh¹.

11 Tí³la³ né³² né³, má²cuan² bíh¹ Cristo, Tsá² lín³ hí³ Mí²tsá² Hien¹ ca³tí²¹ la³jí³² hi³ chu²¹ hi³ má²zia³² ta³né³². Hi³ ñí¹ híen¹ ñí¹ jmu² tsú² tá¹³ hi³ lín³ Mí²tsáu² né³, cáun² ñí¹ jlánh¹ bí¹ chu²¹ bíh¹, hi³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² siáh³, jun³juáh¹³ cáun² ñí¹ ca³jmú³ tsá²mi³cuóun² yáh³, la³ cun³ jun³juáh¹³ ñí¹ hué²¹ lá² yáh³. **12** Tí³la³ má²ca³hi³ bíh¹ Cristo ñí¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ jáun², hi³ ca³ñí¹jéin¹³ tsú² jmí¹³ hnga², jun³juáh¹³ jmí¹³ zéin¹ yáh³, hi³ sa³jun³ jmí¹³ cuá¹juí² mih¹ yáh³. Cu³ jéin³² tán¹ bíh¹ ca³ñí¹hi³² tsú² ñí¹ jáun², hi³ ca³joh¹³ hi³ lí¹³ líón³² tsáu² hi³ jáun² lí¹³ zian² cun³ jmí¹hi³nio². **13** Quí¹ ní¹juáh³ ta³bí¹ cun³quionh³ jmí¹³ cuá¹juí² jí³ zéin¹ yáh³ jmí¹ lí²jí² ngú³ quioh²¹ tsá² ren² tso³ ta³ ñí¹ Dió³², ho³ jí³ cun³quionh³ hi³ sen³² jáun² tsá² ren² tso³ juá² quioh²¹ cuá¹juí² mih¹ hi³ ca³cáun³ jáun² ñí¹hiú¹³ siáh³, **14** hi³ jáun² né³ itia¹³ bíh¹ tiá³ jmi² quioh²¹ Cristo tiá² lí³ quien², Tsá² ca³cuen³ hí³ hnga² ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ Jmí²chí³ zian² cun³ jmí¹hi³nio², la³jmí¹ cuen² tsáu² jan² jáh³ jin²! Hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lí¹³ má¹ti²¹ dí² ñí¹con² Dió³² Tsá² juú²tsáun², quí¹ má²ca³lí³ jin² dí² la³ tí³ hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ dí² ca³tí²¹ la³jí³² hi³ jmí¹ jmu³² dí² jáun², hi³ jmí¹ jmu² hi³ tiauh² dí² jáun² jo³cuo² hmú³².

15 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, Jesucristo bíh¹ lín³ Tsá² cua³tianh² cáun² nió³² hmai²¹; hi³ jáun² tsá² má²ca³te³ hí³ Dió³² lí¹³ hiáuh³ cáun² hi³ quien² cun³ jmí¹hi³nio², la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hi³ cué³², quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³jun³ jáun² Cristo bíh¹ má²zia³² ha³ lánh³ rón³² lí¹³ hin³ tso³ hi³ ca³jmú³ jáun² tsáu² tá¹la³ jmí¹ tiáunh¹ tsú² jáun² nió³² la³ñí¹. **16** Jmú¹³ jái¹³, ní¹juáh³ quiau³ hi³ quiú² jan² tsáu², tiá² má²quien² yáh³ tá¹la³ tiá² má²ca³lí³ tson² hi³ má²jun² tsá² ca³quiú² hí³ quiau³. **17** Quí¹ quiau³ hi³ quiú² tsú² jáun² tiá² má²quien² yáh³ tá¹la³ zian² tsá² ca³quiú² hí³ jái¹³ jáun², ní¹ má¹jun² máh³ tsú² má²quien². **18** La³ jáun² bíh¹ lí³ ca³tí²¹ nió³² hi³ ca³quiú² jáun² Dió³² la³ñí¹, hi³ cun³quionh³ hi³ ca³táin² jáun² jmí²hán¹ jáh³ bíh¹ ca³hín¹³ nió³² jáun². **19** Jmí¹jáun² ca³híeh³ tín² hla¹ Moisés la³jín³² tsáu² héih³² hi³ jmu² Dió³²; jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³can³ tsú² jñú¹³ já¹ziáh² quian²¹ hin³² dáin³ quionh³ cáun²

ñeh¹ náí² jmái² hisopo, hi³ jáun² ca³ma³jlih²¹ tsú² cun³quionh³ jmí¹³
 cuá¹juí² míh¹ [ji³ jmí¹³ zéin¹ ní² siáh³] hi³ má²ná¹jan² quionh³ jmái², hi³
 ca³péih³ tsú² ní¹ Sí² tloh³ héih³² quioh²¹ Dió³², ji³ la³ má²quionh³ la³jín³²
 tsáu² ní² siáh³. **20** Jáun² ca³záih³ dí² tsá² hí³ la³ lá²: “Cun³quionh³ jmi²
 lá² bíh¹ lí²tson² nió³² hi³ ca³tanh² Dió³² quiúnh¹ hnoh²”. **21** Ja³bí¹
 ca³péih³ siáh³ Moisés jmi² hñú³ híen¹ jáun², la³ má²quionh³ la³jí³² hi³
 nio² jáun² ñéih³ siáh³ hi³ jmúh³² tsú² ta²¹ ní¹ má¹ca³ma³tsu³ ma³jónh³²
 tsú² Dió³². **22** Quí¹ la³ cun³ rá¹lí³ jáun² héih³², hi³ míh¹ tiá² la³jí³² bíh¹ lí³
 hniáuh³² jmu³ tsú² ji² cun³quionh³ jmi²; hi³ sa³jun³ lí¹³ bíh¹ hin³ tsáu¹³
 tsú² ní¹juáh³ hi³ tiá² quionh³ jmi².

Cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ hnga² bíh¹ Jesús lí¹³ hin³ tsáu¹³ tsáu²

23 Jáun² la³ jáun² bíh¹ tí² lí²hniáuh³² jngih³ tsú² jáh³, jáun² lí³ ji²
 la³jí³² la³ cun³ henh¹³ hi³ ná¹jmúh³² tsú² jáun² ta²¹ ní¹ hué²¹ lá², henh¹³
 quioh²¹ la³ cun³ rón³² lí³ hi³ né³bí¹ jmí¹ lí¹³ jáun² tí³ hñu³mi³cuú²; tí³la³
 ca³tí²¹ hi³ né³bí¹ jmí¹ lí¹³, hi³ hú¹tá¹ cu³tí³ lí³ jin² jáun² tsáu² né³, ca³lí³
 hniáuh³² bíh¹ hi³ lí³ jin² tsú² cun³quionh³ hi³ ca³hiah³ jáun² Dió³² cáun²
 hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹. **24** Quí¹ jun³juáh¹³ ní¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ hi³ ca³jmú³
 tsá²mi³cuóun² yáh³ ca³hi³ Cristo, henh¹³ quioh²¹ hi³ lí³ jáun²
 hñu³mi³cuú²; tí³la³ tá²chi²¹ hñu³mi³cuú² bíh¹ ca³hi³ tsú². Jáun² ní¹ jáun²
 bíh¹ cuá³ tsú² ta³né³² hi³ nau³² jái¹³ ca³ta¹ jnoh¹ ta³ ní¹ Dió³². **25** Né³²
 né³, tsá² ca³lin³ hí³ mí²tsá² híen¹ tí² tsá²hi³² cu³ jéin³² cú² mii² ní¹ jlánh¹
 bíh¹ híen¹ jáun², hi³ tí² tsá²can³² jmi², tí³la³ jun³juáh¹³ jmí¹³ hnga² yáh³
 tsú²; tí³la³ Cristo má¹ná¹, jun³juáh¹³ hliáun³ jéin³² yáh³ hniáuh³² tsa³jén³
 tsú² hnga². **26** Quí¹ sá¹jmí¹ la³ jáun² dúh¹, jáun² jmí¹ ca³tin¹ tsú² jún³
 hliáun³ jéin³² bíh¹ la³ cun³ jmí¹ ca³lí³ hngá¹máh³ lá². Tí³la³ cu³ jéin³²
 bíh¹ ca³ma³jnia³² tsú², jmái¹ ní¹ má²táuh³ lá², hi³ jáun² cun³quionh³ hi³
 ca³cuen³ jáun² hnga² bíh¹ tsú² ca³lí³ hi³ hin³ tsú² tsáu¹³ tsáu². **27** La³
 cun³ qui³ ca³tin¹ ji³lin² tsáu² hi³ jún³ cu³ jéin³², jáun² ní¹ má¹lí³² jáun²
 má²tá¹tí²¹ héih³² ní¹con² tsú², **28** la³ jáun² bíh¹ lí³ siáh³ ní¹con² Cristo;
 cu³ jéin³² tán¹ bíh¹ jun³ tsú² jmí¹ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga², hi³ ca³hin³
 tsú² jáun² tsáu¹³ juóun³² tsáu². Tí³la³ ní¹ má¹ca³ma³jnia³² tsú² siáh³
 cónh³ hi³ tí²¹ tenh³ má¹ná¹, jun³juáh¹³ hi³ uú² ja³hin² tso³ yáh³ tsú²
 jáunh³, quí¹ hi³ má²ja³lion³ tsá² ná¹jaun² bíh¹ tsú².

10 **1** Quí¹ héih³² hi³ ca³hiah³ jáun² hla¹ Moisés jmí¹ lí³ jmáh³la³
 henh¹³ quioh²¹ hi³ chu²¹ hi³ né³bí¹ jmí¹ lí¹³ máh³, tiá² jmí¹ lí³
 yáh³ hú¹tá¹ mí¹zioh²¹ cu³tí¹³. Cun³ñí¹ hi³ jáun² tiá² jmí¹ tióh³² yáh³
 héih³² jáun² hi³ jmu³ hi³ lí³ chun¹ tsú² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí¹³, tsá² jmí¹
 má²janh³² ní¹con² Dió³² cun³quionh³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³ cu³ jéin³²
 cú² mii². **2** Quí¹ sá¹jmí¹ hi³ ca³hin³ tso³ quioh²¹ tsáu² jmí¹ ca³jngih³ tsú²
 jáun² jáh³, jáun² jmí¹ lí³ lieih²¹ bíh¹ jmí¹ tsí³ tsá² má²tsú² má²jónh³² hí³
 Dió³² hi³ má²lín³ tsú² jan² tsá² tiú²uú² tso³ ren², jáun² tiú²uú² jáh³ jmí¹
 jngih³ yáh³ tsú². **3** Tí³la³ cun³quionh³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³ né³, tí³

má²chau² bíh¹ tsí³ tsú² cú² jéin³² cú² mii² hi³ la³ ná¹ren² bíh¹ tsú² tso³;
4 quí¹ cun³ jmí¹líh³ tiá² tióh²¹ bíh¹ jmí¹³ cuá¹juí² jí³ jmí¹³ zéin¹ hi³ hin³
 tsáu¹³ tsáu².

5 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, Cristo ca³záih³ Dió³² la³ lá² jmí¹ tí³ ñí¹já²¹ ñí¹
 hué²¹ lá²:

Tiá² ca³tí³ yáh³ honh² hnú² hi³ zia³² hi³ lí¹ cue³² tsáu²,
 sa³jun³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³,
 hi³ jáun² cu³tsa³² má²ca³jmuh³ hnú² cú²jueh³² hua³jan²¹ hi³ lín¹³
 jná¹³ tsá² dí¹ngú³.

6 Tiá² ca³tí³ yáh³ honh² hnú² uá¹ cun³ hi³ jin³ tsú² tá¹ jan² jáh³
 ñí¹con² hnú²,
 hi³ sa³jun³ ca³jen¹³ bíh¹ hnú² hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³ hi³ ca³tí²¹ tso³.

7 Jáun² jná¹³ né³ ca³juánh³² la³ lá²:

Hnú² Dió³², lá² hún¹ jná¹³ hua³jan²¹ hi³ jmu¹ jná¹³ la³ cun³ hi³ tí³²
 honh² hnú²,

la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí² hi³ ca³tín¹ jná¹³.

8 Jáun² né³, la³ñí¹ tín² ca³juáh³ tsú² hi³ tiá² tí³² yáh³ tsí³ Dió³² hi³ jngih²
 jáun² tsáu² jáh³ ñí¹con² tsú², sa³jun³ jmí¹ zia³² hi³ cue³² tsáu², sa³jun³ hi³
 jin²³ tsú² jáun² jáh³ tá¹ jan², sa³jun³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³ hi³ ca³tí²¹
 tso³, uá¹jinh¹ liei²¹ rá¹juáh³ hi³ jmí¹ ca³tín¹ tsú² jmu³ la³ jáun².

9 Jmí¹jáun² ca³juáh³ tsú² siáh³ la³ lá²: “Hnú² Dió³² lá² hún¹ jná¹³
 hua³jan²¹ hi³ jmu¹ ná¹ la³ cun³ hi³ tí³² honh² hnú²”. Jáí¹³ ní² hnió³ juáh³
 hi³ la³ jáun² bíh¹ má²tí³² tsí³ Dió³² cha³ jmí¹ jngih³ tsáu² jáh³. **10** Jáun²
 né³, má²ca³ta³ná¹chan¹ dí² ñí¹con² Dió³² cun³ñí¹ hi³ ca³jmú³ jáun² Jesús
 Tsá² lín³ Cristo la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², hi³ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga²
 hi³ jún³ cu³ jéin³² tán¹.

11 Hi³ tsá² ná¹lín³ mí²tsáu² né³, la³ má²ná¹jmu² jáun² bíh¹ tá¹³ la³ ma³
 quin³² ma³ jan³² jmái¹ ca³la³ jí³² hi³ jngih² jáh³, uá¹jinh¹ tiá² lin¹ tso³
 hin²³. **12** Tí³la³ Jesús má¹ná¹, cu³ jéin³² tán¹ la³ lá² bíh¹ ca³cuen³ tsú²
 hnga² hi³ jún³ hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ tsáu², cáun² hi³ ca³lí³ quien² cun³
 jmí¹hi³nio²; jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³lí³ lin¹ hi³ quien² tsú² jmí¹ ca³ta³cua¹³
 jáun² tí³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³². **13** Ñí¹ jáun² cuá¹jan³² tsú² ca³la³ ñí¹
 cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ tsá² hau² tsú² lí¹³ tá¹tonh¹ ñeh² ta³ tsú² hi³ lí³ lin¹ hi³
 tiá² quien² tsá² hí³. **14** Quí¹ cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga²
 hi³ jún³ cu³ jéin³² tán¹, ca³ma³chun¹ tsú² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí¹³ cun³
 jmí¹hi³nio² la³jín³² tsá² má²ná¹chan¹. **15** Ja³bí¹ Jmí²chí³ Chun¹ má²tson²
 siáh³ jáí¹³ ní². La³ñí¹ tín² ca³juáh³ tsú² la³ lá²:

16 Ní¹ má¹jáun² tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun² nió³² quiúnh¹ tsá² hí³ hi³ lí³
 la³ lá², juáh³ Juo¹³ dí²:

La³ tí³ hñu³ tsí³ tsá² hí³ taunh²¹ jná¹³ héih³² quion²¹,
 hi³ tón¹³ jná¹³ siáh³ la³ tí³ jmí¹ tsí³ tsú².

17 Jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³juáh³ siáh³ la³ lá²:

Hí¹ cu³ jéin³² tiú²uú² cháu¹ jná¹³ tsin³² tso³ jáun² quioh²¹ tsú²,

sa³jun³ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² cun³ tin² tsí³ hmóu³².
18 Jáun² né³, ní¹juáh³ la³ má²ca³chí² bíh¹ tsú² tsí³ ca³ti²¹ tso³ jáun²,
 jáun² tiú²uú² jáh³ hniah³ yáh³ hi³ jngih³ tsáu² hi³ ca³ti²¹ tso³.

Ca³ta¹ dí² má¹janh¹³ ní¹con² Dió³²

19 Hi³ jáun² né³ reh², má²lí¹³ niau²¹ tiá³ tsí³ dí² hi³ tauh²¹ dí² ca³la³ ti³ néih³ ní¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ cun³ni¹ hi³ Jesucristo ca³táin³ jmí²hán¹;
20 quí¹ cun³quionh³ hi³ ca³cái² jáun² hmih³² hi³ jmí¹ hí¹jnái²³ jáun² jui³² néih³ ní¹ híen¹ quien² jáun² bíh¹ má²lin¹ hi³ má²ca³nia³ Jesús cáun² jui³² hmai²¹ quiú¹³ dí² hi³ lí¹³ ngá¹³ dí² néih³ ní¹ híen¹ quien² jáun², cáun² jui³² hi³ jmu² hi³ lí¹³ ziaún² dí² hi³ hmai²¹. Hmih³² jáun² má¹ná¹, hi³ hie³² tsú² ngú³ quioh²¹ hnga² bíh¹ Jesús. **21** Hi³ cun³ni¹ hi³ Jesús hí³ bíh¹ siáh³ lín³ Mí²tsá² Híen¹ ca³tin¹ la³jín³² tsá² tionh² jo³cuo² Dió³²,
22 jáun² cuí¹ má¹janh¹³ dí² ní¹con² Dió³² hi³ ca³la³ hí¹ cáun² hi³ tiá² chí¹quí² chí¹jnái²³ tsí³ dí², ti³la³ hi³ nio² cáun² tán¹ tsí³ dí² má¹ná¹; quí¹ má²ca³ma³ji² bíh¹ tsú² hñu³ tsí³ dí², hi³ má²ca³sa² tsú² siáh³ jnoh¹ cun³quionh³ jmái² ji², jáun² tiú²uú² tso³ cha³² jmí¹ tsí³ dí². **23** Cuí¹ chá¹³ dí² tiá³ tsí³ hi³ la³ má²ná¹ton²³ jáun² dí² jái¹³ ca³ti²¹ la³ cun³ hi³ má²hu²¹ jáun² tsí³ dí², quí¹ qui³ cónh³ ma³ti³² bíh¹ Dió³² jái¹³ hi³ má²ca³jmú³.
24 Jáun² né³, cuí¹ láí¹³ dí² lánh³ rón³² cue¹³ dí² pí³ tsá²ján² tsá²ján², hi³ hno³ dí² tsú², hi³ jmú¹³ dí² siáh³ hi³ chu²¹ ní¹con² tsú². **25** Ha³ lí² cuí¹ chá¹³ dí² ti³ có³² hi³ cuí¹ ngah¹³ dí² hi³ má¹tsú¹ má¹jonh²¹ dí² Dió³² la³jmí¹ má²ná¹jmu² ma³ jan² tsáu². Ti³ jlánh¹ bíh¹ ca³ta¹ dí² hi³ hlí¹ lienh¹ dí² tsá²ján² tsá²ján² hi³ má¹ti²¹ dí² re². Hi³ jmái¹ hi³ ziaún² dí² lá² né³, ti³ jlánh¹ bíh¹ má²hniáuh³² jmú¹³ la³ jáun², quí¹ néh³² dí² hi³ má²janh² bíh¹ má²he² jmái¹ quioh²¹ Ti³² Juo¹³ dí².

26 Quí¹ ní¹juáh³ jnoh¹, tsá² má²ca³lí³ né¹ dí² jú¹ tson² cáun² jmú¹³ tso³ la³ má²jmu³² jáun², jáun² tiú²uú² hin² zian² yáh³ tsá² lí¹³ jún³ siáh³ ca³ti²¹ tso³ jáun²; **27** ní¹ jí²¹la³ ti³ cáun² má²ma³tso² tsí³ bíh¹ tsú² ní¹ má¹ca²chó³² jmái¹ hi³ ra³tsi³² jáun² Dió³² héih³² cun³quionh³ sí² huáh² tsí³, ní¹ lí¹³ cón³² tsá² hau² Dió³². **28** Quí¹ ní¹juáh³ ta³ bíh¹ tsá² tiá² ta²¹ ca³taunh³ héih³² quioh²¹ hla¹ Moisés yáh³ ca³tin¹ jún³, ní¹juáh³ tsá² má²ca³hna³ gon³ ho³ gáun³ tsáu², hi³ hí¹ cú¹pih²¹ uu³i³tso³ tiá² ca³lí³ zia³² quioh²¹, **29** hi³ jáun² né³ itia¹³ bíh¹ tiá³ tsá² tiá² quiú² tiá² jéin²³ Jon² Dió³² tiá² ma³tso² tsí³, tsá² lí¹ jmu² hí³ hi³ tiá² quien² jmí²hán¹ tsú² hi³ ca³ma³tson² jáun² nió³² hmai²¹ hi³ má²tiáuh¹ dí² jáun², jmi² hi³ jmu² hi³ lín³ tsú² jáun² tsá² ná¹chan¹ ní¹con² Dió³²! Quí¹ tsá² la³ hí³ bíh¹ cáun² lí¹ tú² lí¹ hión³² siáh³ Jmí²chí³ Chun¹, Tsá² má²jnia³² hí³ mií³ hi³ ja³² jáun² tsí³ Dió³² ní¹con² dí². **30** Quí¹ má²cuóun³² bíh¹ dí² Juo¹³, Tsá² ca³juáh³ hí³ la³ lá²: “Jná¹³ bíh¹ ca³tin¹ má¹tson¹³ tsáu², huen² jná¹³ bíh¹ ca³tin¹ jéinh¹”. Ja³bí¹ ca³juáh³ tsú² siáh³: “Dió³² bíh¹ Tsá² ra³tsi³² héih³² ní¹con² tsá² tionh² jo³cuo²”. **31** iHe³ ma³ jlánh¹ huáh² tsí³ ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³janh³² tsú² ní¹con² Dió³² Tsá² liéih³²!

32 Hi³ jáun² né³, cháu¹ náh² honh² lánh³ rón³² ca³li³ quián¹³ náh² jmí¹tin², jmí¹ tá² ca³tái³ jáun² joh¹ quioh²¹ Dió³² hñu³ honh² náh², hi³ ca³tion³ náh² jáun² honh² ja¹ la³jí³² uu³cha³tsí³² huáh² tsí³ hi³ ca³há² ca³nga² náh². **33** Ma³ jan² hnoh² ca³quiú² ca³je³ tsú² ñí¹ hó²¹ñí¹ tsá² juú², hi³ ca³qui³ ca³jmoh³ náh² tsú²; hi³ ma³ jan² hnoh² siáh³ ca³tionh² náh² cúh² honh² ca³tin¹ tsá² jmí¹ ná¹má²tso² hí³ tsí³, hi³ ca³tianh³ náh² cu³héin¹ tsú². **34** Ca³ja³ bíh¹ mií³ honh² náh² ñí¹con² tsá² jmí¹ ná¹tson³, ja³bí¹ cáun² ca³ma³hiúnh¹³ náh² siáh³ honh² jmí¹ ca³quin³ tsú² hi³ quián¹³ náh², quí¹hliá² cun³ má²ná¹ñí¹ bíh¹ náh² hi³ tí³ hñu³mi³cuú² nio³ náh² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹, hi³ ma³híe² cun³ jmí¹hi³nio². **35** Hi³ jáun² né³, ha³ lí² cuí¹ cha³hín³ hi³ nio² ní² tiá³ honh² náh², quí¹ cun³quionh³ hi³ jáun² bíh¹ zia³² hi³ lí¹³ hián¹³ náh². **36** Hniáuh³² bíh¹ cueh¹³ náh² honh² hi³ jmúh¹³ náh² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², quí¹ jáun² bíh¹ lí¹³ hián¹³ náh² la³ cun³ jái¹³ hi³ má²ca³jmú³ tsú² jáun² hi³ cué³². **37** Quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

Má²ja³quián³ cu³tí¹³ bíh¹ jáunh³ Tsá² ca³tin¹ jáunh³,
ha³ tiú²uú² lén³ yáh³ tsú².

38 Jáun² né³, tsá² joh² jná¹³,
tsá² má²lín³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹,
lí¹³ bíh¹ zian² quí¹ cun³ñí¹ hi³ nio² cáun² tsí³;
tí³la³ ní¹juáh³ tsá² ca³jính³² tí³ cu³hna²¹ né³,
tiá² tí³² yáh³ tsin³² jná¹³ tsá² la³ hí³.

39 Tí³la³ jnoh¹ má¹ná¹, tiá² láí³ yáh³ dí² tsá² jinh³² tí³ cu³hna²¹, tsá² cun³ ca³tin¹ hi³ tsa³hín³. Tí³la³ jnoh¹ dá² láí³ dí² tsá² nio² cáun² tsí³ bíh¹, hi³ jáun² bíh¹ lí¹³ liáu³ dí².

Jái¹³ hi³ ca³tin¹ tsá² nio² cáun² tsí³

11 1 Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ tsá² nio² cáun² tsí³, cun³ tiá² hi³² bíh¹ tsí³ tsú² ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² hi³ cuá¹jan³² tsú² jáun²; tsá² la³ hí³ bíh¹ cun³ tiá² taunh³² tun³ tsí³ hi³ ca³tí²¹ cáun² hi³ tiá² má²ca³jíe³, quí¹ cáun² ñí³² tsú² hñu³ tsí³ hi³ tson² bíh¹ zia³² la³ cun³ hi³ hu²¹ jáun² tsí³.

2 Tsá²haun³² dí¹hio³ nú¹deh³ dí² ca³ta³tonh¹ re² ta³ ñí¹ Dió³², quí¹ cun³ñí¹ hi³hliá² jmí¹ ná¹tioh³ cáun² tsí³.

3 Cun³quionh³ hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ bíh¹ dí² né¹ hi³ Dió³² bíh¹ ca³jmú³ ca³la³ jí³lí³² cun³quionh³ jmáh³la³ jë¹; hi³ la³jí³² hi³ jniá³ siáh³, jun³juáh¹³ ca³li³ cun³quionh³ hi³ jmí¹ má²jniá³ yáh³.

4 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹ hla¹ Abel, jáun² tí³ jlánh¹ bíh¹ ca³tí³ tsí³ Dió³² jáh³ hi³ ca³jngih³ tsú² jáun² la³ cónh³ bíh¹ hi³ ca³cué³ jáun² hla¹ Caín. Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³ma³tson² Dió³² jái¹³ hi³ chun¹ tsú², hi³ la³ cun³ hi³ ca³cué³ tsú² jáun² né³, ca³héi³ bíh¹ Dió³². Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹ siáh³ hla¹ hí³, jáun² bíh¹ zia³² hi³ má²ta² tsú² jnoh¹ la³ tí³ ta³né³², uá¹jinh¹ má²jún¹ tsú².

5 Ja³bí¹ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bí¹ siáh³ Enoc, jáun² cáun² ngah³ la³ lí³ jáun² bíh¹ tsú², tiá² lin¹ ca³jun³ yáh³ tsú²; tiú²uú² hin² ca³tsauh¹ yáh³ tsú², quí¹ Dió³² bíh¹ la³ ca³jáu³² tsú². Ní¹ Sí² quioh²¹ Dió³² rá¹juáh³ la³ lá² hi³ ca³tin¹ tsá² hí³, hi³ ñeh² bíh¹ hi³ tsánh³² tsú², ca³tí³ bíh¹ tsí³ Dió³² la³jí³² hi³ ca³jmú³ tsú². 6 Quí¹ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ jmu³ tsáu² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³² ní¹juáh³ tiá² nio² yáh³ cáun² tsí³ tsú². Quí¹ la³ñí¹ la³ján³ hniáuh³² chá³² tsú² cáun² tsí³ hi³ cu³tí³ bíh¹ zian² Dió³² ní¹juáh³ tsá² hnió³ ma³janh³² ní¹con² Dió³², hi³ hniáuh³² siáh³ chá³² tsú² cáun² tsí³ uá²jai³² hi³ tson² zia³² hi³ hiáuh¹³ tsú² ní¹juáh³ tsá² hnah² Dió³².

7 Jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ hla¹ Noé uá²jai³² jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³, jáun² ca³taunh³ tsú² ta²¹, hi³ ca³jmú³ cáun² cuó² pa²¹ ní¹ lí¹³ liáun³ jí³lin² tsá² hñú¹³ tsú² jmí¹ ca³zái³ tsú² jáun² Dió³² hi³ né³bí¹ lí¹³ cáun² hi³ tiá² má²jniá³. Cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ ca³lí³tsin² tsá² ní¹ hná¹ jáun² hi³ la³ ná¹ren² tso³; la³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ ca³lin³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ ta³ ní¹ Dió³², cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹.

8 Ja³bí¹ hla¹ Há²bran²¹ siáh³ ca³tanh² ta²¹ Dió³² cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³; jáun² cua³han³ tsú² ní¹ jmí¹ cuá³, hi³ ngau³ tsú² hi³ tsa³cuá² hué³² ní¹ cué²¹ Dió³² ta³ tiá² ñí² tsú² ha³ dá² jinh¹ jaun³² tsó³² dí².

9 Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ Há²bran²¹, jáun² la³jmí¹ cuá³ jan² tsá² cú²juú² bíh¹ ca³ta³cua¹³ tsú² hué³² ní¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hi³ cué³²; jáun² hñú³ hi³ lí³ hmih³² bíh¹ ca³cuá³ tsú² cú²jueh³². La³ jáun² bíh¹ ca³jmú³ siáh³ hla¹ Isaac jon² tsú² jí³ hla¹ Jacob cho¹ tsú² ní² siáh³, tsá² ca³hiah³ hí³ uá²jai³² jái¹³ jáun². 10 Quí¹ Há²bran²¹ hí³ dá² jmí¹ jan³² hi³ lí¹³ cáun² juú² hi³ quian³² jmí¹ hiah³² pin³, cáun² juú² hi³ hnga² Dió³² quiú¹³ héih³², hi³ hnga² siáh³ jmu³.

11 Ja³bí¹ hla¹ Sara siáh³, uá¹jinh¹ jmí¹ má²lieih²¹ lín²¹ tsú², hi³ tiú²uú² jmí¹ lí¹³ can³ jon², tí³la³ cun³jáun² ca³hiah³ bíh¹ tsú² pí³ hi³ can³ jon² cun³ñí¹ hi³hliá² ca³chá³ cáun² tsí³; ca³lí³zian² bíh¹ jan² jon² tsú² quí¹hliá² ca³taunh³ tsú² ta²¹ hi³ Dió³² bíh¹ jan² Tsá² ma³tí³² jái¹³ quioh²¹. 12 Jáun² né³, la³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ Há²bran²¹, jan² tsá² jmí¹ má²ñí¹chau²¹ jmái¹ hi³ jún³, ca³chó³² bíh¹ jmái¹ hi³ ca³lí³zian² juóun³² lín³² jón²zih¹ jón²cho¹ tsú², la³jmí¹ hliáun³ chí¹jmái²¹, la³ cun³ lí³ siáh³ zái¹ nio² can³² jmí²mih²¹, cáun² hi³ tiá² tián³ hí¹³.

13 La³jín³² bíh¹ tsá² hí³ ca³tsan³ ta³ tiá² ca³hiah³ la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² hi³ zia³² hi³ cué³²; tí³la³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ tsú² né³, jáun² cáun² ca³ma³hiún² bíh¹ tsú² tsí³ ca³tí²¹ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², uá¹jinh¹ jmí¹ ní³² tsú² hi³ ní¹ ué³ máh³ lí³tí³. Jáun² cáun² ca³ton³ bíh¹ tsú² hi³ lín³ la³jmí¹ lín³ jan² tsá² cú²juú² tá¹la³ há¹ ngá¹³ tsú² hi³ zian² jáun² ní¹ hué²¹ lá². 14 Tsá² hleh³² jái¹³ la³ ní² né³, jmu² lin¹ hi³ hnauh² juú²co¹. 15 Quí¹ sá¹jmí¹ hi³ ná¹chau² tsí³ tsú² ní¹ ca³huén² dúh¹, jmí¹ lí¹³ bíh¹ hi³ jmí¹ tsa³tánh¹ tsú² siáh³ ní¹ jáun². 16 Tí³la³ tsá² hí³ má¹ná¹, jmí¹ ná¹hen² tsí³ hi³ chá¹tánh¹ juú²co¹ ní¹

jlánh¹ bíh¹ chu²¹, la³ cun³ juú²co¹ tsú² hi³ nio² la³ ti³ hñu³mi³cuú² yáh³.
 Hi³ jáun² tiá² lí³ heh²³ yáh³ Dió³² hi³ juáh²³ tsáu² hi³ hí³ bíh¹ dí² lín³
 Dió³² Juo¹³ tsú², quí¹ má²nióh³² bíh¹ dí² hua³jan²¹ cáun² juú² ní¹ lí¹³
 tsa³tiánh² tsá² hí³.

17 Ja³bí¹ la³ jáun² siáh³, jmí¹ ca³ca³ ca³lau³ Dió³² quioh²¹ Há²bran²¹,
 cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsú², jáun² jmí¹ má²jngih³ tsú² Isaac
 jon² ní¹con² Dió³². Jmí¹ má²hún¹ tsú² hua³jan²¹ hi³ jngih³ jon² tsá² jan²
 tán¹, uá¹jinh¹ jmí¹ ca³jmú³ Dió³² jái¹³ ní¹con² tsú² hi³ juáh³ jáun² la³ lá²:
18 “Cun³quionh³ jónh³² hnú² Isaac lí³zian² jon³zfh¹ jon³cháuh³ hnú²”.

19 La³ jáun² jmí¹ hún¹ tsú² hua³jan²¹ hi³ jmu³, quí¹hliá² ñi³² tsú² hi³
 Dió³² tin² jmu³ hi³ jenh¹³ tsáu² ja¹ hla¹; míh¹ tiá² lí¹³ juáh³ dí² hi³
 Há²bran²¹ hi³ ca³hián¹³ siáh³ jon² la³jmí¹ lí³ hi³ ca³jenh¹³ siáh³ ja¹ hla¹.

20 Ja³bí¹ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ hla¹ Isaac uá²jai³², hi³ ca³ti²¹
 jmái¹ né³bí¹ já²¹ máh³ jaun³² ca³ma³miih² tsú² jon² Jacob jĩ³ Esaú.

21 Ja³bí¹ hla¹ Jacob siáh³ ca³ma³miih² cho¹, jon² Sé³², cun³ñí¹ hi³ nio²
 cáun² tsí³, hi³ ca³ma³tsu³ ma³jónh³² tsú² Dió³² ca³la³ hi³ má²tsin² hná¹³
 hmá²hu²¹ quioh²¹.

22 Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ siáh³ hla¹ Sé³², jáun² ca³juáh³
 jmí¹ má²ja³quián³ jún³, hi³ chau²¹ jmái¹ huén³² tsá² Israel hué³² Egipto,
 hi³ ca³jmú³ dí² siáh³ héih³² hi³ he³ lánh³ rón³² jmu³ tsú² quioh²¹ hla¹, la³
 cun³ hnga² dí², ní¹ má¹ti³ ñí¹ huén²¹ tsú² ní¹ jáun² jmí¹tsú² jmí¹ja³².

23 Ja³bí¹ la³ jáun² cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² hú¹tá¹
 jméi² mí¹ziú¹³ hla¹ Moisés, jáun² bíh¹ ca³jmú³ tsú² hi³ rá²hmá¹ dí² cun³
 hni³² zfh² jmí¹ dain² dí², quí¹hliá² ca³jien³² tsú² dain² hí³ hi³ jlánh¹
 chun¹, hi³ sa³jun³ ca³juénh² tsú² siáh³ ca³ti²¹ héih³² hi³ ca³jmú³ jáun²
 re²¹ juo¹³ tsá² Egipto [hi³ hniáuh³² jún³ la³jín³² dún² tsá²ñuh² jon² tsá²
 Israel].

24 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³ hnga² hla¹ Moisés né³,
 jáun² jmí¹ ca³li³hún¹ tsí³ dí², tiú²uú² ca³li³hnió³ yáh³ dí² hi³ tsáu² cáun²
 lí¹ lín¹³ hi³ hú¹tá¹ mí¹ziú¹³ bíh¹ dí² tsá²mi³ jon² re²¹. **25** Ca³li³hnió³ bíh¹
 tsú² ma³tso² tsí³ cu³li²¹ quionh³ tsá²co¹ tsá² tionh² hi³ jo³cuo² Dió³², cha³
 jmí¹ ma³hiún² tsú² cu³tiá³ tsí³ hi³ jmu³ tso³. **26** Ca³lín¹³ tsú² hi³ ti³ jlánh¹
 bíh¹ zia³² ní¹ jmu³ ta²¹ hi³ ma³tso² tsú² tsí³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Tsá² lín³
 Cristo, la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ lí³ hánh³ tsú² cun³quionh³ la³jĩ³² hi³ zia³²
 hué³² Egipto jáun²; quí¹ cun³ jmí¹ má²hu²¹ bíh¹ tsí³ tsú² hi³ chau²¹ jmái¹
 hi³ zia³² hi³ hiáuh³ ní¹con² Dió³².

27 Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ Moisés, jáun² cua³han³ tsú²
 hué³² Egipto hi³ tiá² ca³hí³ yáh³ tsí³ tsú² hi³ míh³ tsí³ re²¹; cáun² ca³chá³
 tiá³ tsí³ bíh¹ tsú² la³jmí¹ jmu² jan² tsá² cuá¹jien³² Dió³², Tsá² tiá² jniá³.

28 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ tsú² siáh³, jáun² ca³quiú²
 tsú² héih³² ca³ti²¹ Jmí¹hien¹ hi³ hniáuh³² jngih³ tsáu² jáh³, hi³ jáun² jmí¹³
 jáh³ hí³ né³ hniáuh³² péih³ tsú² ho³hñú¹³ quioh²¹, quí¹ cun³quionh³ hi³

jmu³ la³ jáun² bíh¹ tsá² Israel tiá² lí¹³ jún³ hí¹ jan² dún² tsá² ní¹ jon² ní¹ má¹ca³nga² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², tsá² quian³² hí³ pí³ quioh²¹ hmú³².

29 Cun³ñí¹ hí³ jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³ tsá² Israel, jáun² ca³nga² tsú² chu³jo² Jmí²miih²¹ Dáin³ la³juah²¹ dúh¹ cáun² ní¹ quién², tí³la³ jmí¹ ca³lí³hnió³ tsá² Egipto hí³ ngái³² siáh³ ní¹ jáun² má¹ná¹, ca³quí² ca³jláin³² bíh¹ tsú² jmái², hí³ jáun² ca³hnúh³² jmái².

30 Ja³bí¹ la³ jáun² siáh³ cun³ñí¹ hí³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² Israel, jáun² ca³quíh³² hná¹ hiah³² hu²¹ juú² Jericó jmí¹ ca³chí² tsú² jáun² jui³² hí³ ca³ñi³taunh¹ tsú² jáun² quiau³ jmái¹ la³ cu³ la³ jéin³ juú² jáun².

31 Ja³bí¹ hla¹ tsá²mi³ Rahab, tsá² jlánh¹ jmí¹ juón¹ hí³, tiá² ca³jun³ yáh³ cu³lí²¹ quionh³ tsá²co¹, tsá² tiá² jmí¹ nieh³ hí³ ní¹con² Dió³², cun³ñí¹ hí³ ca³chá³ bíh¹ tsú² cáun² tsí³; quí¹ hí³ bíh¹ ca³hen³ re² tin² tsá² ca³ñí¹quí¹ ní¹lian¹³ juú² jáun² quioh²¹ tsú².

32 Jáun² né³, ¿zia²¹ bíh¹ hí³ hniáuh³² juah²¹ jná¹³ ní¹ hná¹ ní² juáh¹³? Quí¹ tiú²uú² tsin¹³ yáh³ jmái¹ hí³ hléh¹³ jná¹³ hí³ ca³tin¹ hla¹ Gedeón, hla¹ Barac, hla¹ Sansón, hla¹ Jefté, hla¹ Dá²vi²¹, hla¹ Sá²mē²¹ jī³ hí³ ca³tin¹ la³jín³² tsá² lín³ hí³ tí³² jē¹ Dió³² ní² siáh³. **33** Cun³ñí¹ hí³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² hí³, hí³ jáun² ca³láih¹³ bíh¹ tsú² hniéi² quionh³ tsá² hué³² siáh³, ca³jmú³ bíh¹ tsú² re² la³ cun³ ca³tí²¹ tá¹la³ ho² jái¹³, hiauh³ bíh¹ tsú² siáh³ la³ cun³ hí³ má²ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hí³ cué³². Ja³bí¹ la³ jáun² ca³quieh³ tsú² ho³ hiah³² cun³quionh³ hí³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³, hí³ jáun² tiá² ca³quieh² tsú² jáh³. **34** Ca³tioh²¹ tsú² siáh³ hí³ jmu³ la³ uá¹ tiá² quien² pí³ quioh²¹ sí² pa²¹ tiá² lí³ tián³, hí³ ca³liáun³ tsú² siáh³ ní¹con² ho³ mí¹tái³ hmu³ tá¹ tun³ jo²¹. Tsá² tiá² huánh² ca³joh¹³ pí³, hí³ ca³lí³ pin³ lín³² tsú² siáh³ ca³jmú³ hniéi², hí³ ca³láih¹³ tsú² hniéi² quionh³ hliáu³ tsá² já²taunh²¹ hué³² siáh³. **35** Jmí¹ zian² siáh³ ma³ jan² tsá²mi³ hí³ ca³jenh¹³ tsá² hñú¹³, tsá² jmí¹ má²cá²tsan³.

Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² cá²tsan³ cun³quionh³ hí³ cáu² hí³ jueh³², tsá² tiá² ca³he³ hí³ liáun³, quí¹hliá² má²hu²¹ tsí³ tsú² hí³ jenh¹³ hí³ lí¹³ zian² tsú² siáh³ cáun² hí³ re² hí³ tin². **36** Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² ca³quí² ca³cáuh³² tsú² cú²nga¹ hí³ ja³quí¹ já¹pán¹, hí³ ca³la³ hí³ ná¹quí¹ ná¹chin¹ cá²den¹ná¹ bíh¹ tsú² ca³quiúh³², hí³ tiáunh¹ ná¹tson³ hñu³mí¹ñí².

37 Ja³bí¹ zian² tsá² cá²tsan³ siáh³ cun³quionh³ hí³ ca³quiu³ ca³jnauh³ tsáu² quín¹, ja³ tsá² hí³ ca³jun³ hí³ ca³tíun³ tsú² tun³ hná¹ rón²¹, [hí³ ca³ca³ ca³lau³ tsú² siáh³ tsáu²]. Zian² tsá² cá²tsan³ siáh³ cun³quionh³ hí³ ca³quiéih³² tsáu². Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² ca³ñi³tú¹ ñi³lin¹³ tí³ hlá² tí³ ní² hí³ ná¹quih³² jmáh³la³ lo³ já¹ziáh² jí³ lo³ zéin¹ ní² siáh³, tsá² tsí¹juí³, tsá² zian² uu³mí²tsi³², tsá² lí¹ quiú¹ lí¹ jín¹ tí³ hlá² tí³ ní². **38** Tí³la³ tsá² zian² ní¹ hué²¹ lá² má¹ná¹, tiá² jmí¹ ca³tin¹ yáh³ hí³ zian² tsá² la³ hí³ ja¹ quioh²¹. Tsá² hí³ ca³ñi³tú¹ ñi³lin¹³ la³ cáun² hué³² quién², la³ cáun² ní¹ lí³ máh³, jí³ la³ cáun² ní¹ ná¹hó²¹ tá²hláu² mih¹ jí³ ní¹ ná¹hó²¹ tá²hláu² cáh¹ ní² siáh³.

39 Uá¹jinh¹ ca³tí³ tsí³ Dió³² la³jín³² tsá² hí³ cun³ñí¹ hí³ cáun² jmí¹ nio¹ tsí³ tsú², tí³la³ cun³ jáun² tiá² ca³hiah³ bíh¹ tsú² la³ cun³ jái¹³ hí³ ca³jmú³ jáun² Dió³². 40 La³ jáun² bíh¹ lí³ cun³ñí¹ hí³ jmí¹ hu²¹ tsí³ Dió³² cáun² hí³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ hí³ ca³ta¹ dí²; ca³lín¹³ tsú² hí³ jmáh³la³ quiúnh¹ jnoh¹ bíh¹ tsá² hí³ tú¹ tsin¹³ tán¹ hián² cu³tí³.

Hniáuh³² neh²¹ dí² hnga² Jesús

12 1 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hí³ la³jín³² tsá² ca³chá³ hí³ cáun² tsí³ tionh² la³ cu³ la³ jéin³ quiú¹³ dí² hí³ ná¹quí² ná¹jíe³² jnoh¹, jáun² cuí¹ chá¹³ dí² tí³ có³² ca³la³ jí³² hí³ chí¹cuú² chí¹jná²³ ñí¹con² dí², la³ má²quionh³ tso³ hí³ cáun² lí¹ pí² lí¹ tsáih³² dí², hí³ jáun² cuí¹ cueh¹³ dí² tsí³ hí³ tsáu¹³ dí² cú²he² tí³ chí¹ján³ la³ cun³ lí³ jui³² hí³ tiáuh¹ dí²; 2 hí³ cuí¹ neh²¹ dí² hnga² Jesús, Tsá² ca³quiú² hí³ nóh³² ha³ lánh³ rón³² hniáuh³² chá¹³ dí² cáun² tsí³, Tsá² jmu³ siáh³ hí³ lí³ quien² hí³ jáun². Quí¹ Jesús hí³ bíh¹ cáun² ca³tion³ tsí³ hí³ ca³ma³tso² tsí³ ñí¹ crei²¹. Tiá² ca³lín¹³ yáh³ tsú² hí³ hua³heih²¹ bíh¹ hí³ quiunh²¹ dí² la³ jáun², quí¹ jmí¹ má²ñí³² bíh¹ tsú² hí³ lí³ zian² tsú² hiún² tsí³ ní¹ má¹ca³nga² hí³ jáun²; hí³ jáun² jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³ta³cua¹³ tsú² tí³ cuá² chu²¹ ñí¹ cuá³ Dió³².

3 Hi³ jáun² hnoh² né³, hniáuh³² cunh²¹ náh² quiúnh¹ Jesús, Tsá² lín³ hí³ nóh³² quiú¹³ dí², Tsá² jlánh¹ ca³ma³tso² hí³ tsí³ hí³ ca³qui³ ca³jmoh³ tsú² tsá² ren² tso³; quí¹ cun³quionh³ hí³ jmúh¹³ hnoh² la³ jáun² bíh¹, tiú²uú² lí¹ huon¹³ náh², sa³jun³ tú¹ son¹³ honh² náh² siáh³. 4 Quí¹ tiá² má²cá²chó³² yáh³ jmái¹ hí³ ca³la³ hí³ tain³² jmí²hán¹ náh² hí³ jmuh³² náh² hniéi² quiúnh¹ tso³. 5 ¿Hí¹ má²já²có³ honh² náh² la³ cun³ hí³ hlí² liéih³² jáun² Dió³² la³jmí¹ hlí² liéinh³² tsú² jáun² tsá¹míh¹ jon²? Quí¹ la³ lá² rá¹juáh³ ñí¹ Sí²:

Hnú² jón³, ha³ lí² jmu² hnú² hí³ tiá² lin¹ ñí¹ jmu³ ta²¹ hí³ ma³tsoh¹
hnú² honh² hí³ quiú² je²³ jáun² Juo¹³ dí²,
hí³ sa³jun³ hniáuh³² hí³ tú¹ son¹³ honh² náh² ní¹ má¹ca³hlí² ca³liéih³²
tsú².

6 Quí¹ Juo¹³ dí² tí² jinh²³ jmáh³la³ tsá² hno³ bíh¹;

hí³ jmu² tsú² siáh³ hí³ la³jín³² tsá² má²lín³ jon² tsú² ma³tso² tsí³.

7 Jáun² cuí¹ tion¹³ náh² hí³ má¹tsoh¹ náh² jáun² honh², quí¹ Dió³² jmoh²³ náh² la³jmí¹ jmúh³² tsú² jon². ¿Hí¹ zian² tsá¹míh¹ tsá² tiá² tí² jenh²³ jméi² dúh¹? 8 Tí³la³ ní¹juáh³ Dió³² tiá² la³ tí² la³ jenh²³ yáh³ hnoh² la³ cun³ qui³ tí² jinh²³ tsú² jí³lin² jon², hí³ jáun² jun³juáh¹³ la³ jon² cu³tí¹³ yáh³ tsú² hnoh², hnoh² dá² la³ dún² lí¹ zian² bíh¹ ní¹juáh³ la³ jáun². 9 Quí¹ ní¹juáh³ ca³tanh¹³ bíh¹ dí² ta²¹ jméi², tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá², jmí¹ ca³quiú³ ca³je³ dí² tsú², hí³ jáun² itíá¹³ bíh¹ tiá³ tiá² lí³ hniáuh³² má¹ti²¹ dí² ñí¹con² Jméi² dí², Tsá² ca³cué³ jmí²chí³ quiú¹³ dí², hí³ jáun² lí¹³ ziaún² dí²! 10 Quí¹ jméi² dí² la³ ma³ quin³² ma³ jan³² dí² ca³tí³ ca³jenh³ bíh¹ cu³tiá³ tá¹la³ jmí¹ tiauh² dí² jáun² jo³cuo² tsú², la³ cun³ hí³ ca³lín¹³ tsú² hmóu³² hí³ chú³² jmu³; tí³la³ Dió³² má¹na²¹, tí² jenh² dí²

ca³ti²¹ cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² ñí¹con² dí², hi³ jáun² lí¹³ chun¹ dí² la³jmí¹ chun¹ tsú² jáun² hnga². **11** Tson² bíh¹ tiá² lí²hiún² tsí³ dí² tá¹la³ quiú¹ jín¹ dí² jáun², quí¹ hlah³ bíh¹ jen²³ dí²; ti³la³ jmí¹ chí¹cáin² má¹ná¹, lí¹³ zian² dí² hi³ hú¹tá¹ chun¹ dí² cu³tí³, ní¹juáh³ tsá² zia³² hi³ má²ca³lí³tin² cun³quionh³ hi³ má²ca³ma³tso² jáun² tsí³, hi³ lí¹³ siáh³ nio² tie³ hñu³ tsí³ tsú².

Háinh¹³ bíh¹ ní¹juáh³ tiá² jmu³ tsú² nieh³ ñí¹con² Dió³²

12 Hi³ jáun² né³, cuéh³ náh² pí³ cuá² tanh¹ ní¹juáh³ hi³ tiú²uú² pin³ hi³ má²ca²huóh³²; **13** hi³ jáun² hniah² náh² cú²jueh³² jui³² cú²tso², hi³ jáun² lí¹³ la¹³ tí¹ má²hliáh², hi³ jáun² tiá² tí³ lí³mí¹ hliáh¹³.

14 Jmu³ náh² tion³ hi³ niau²¹ tie³ quián¹³ náh² quiúnh¹ la³jín³² tsáu², jì³ hi³ ná¹chan¹ náh² siáh³ ñí¹con² Dió³² ní² siáh³, quí¹ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lí¹³ jien³² Juo¹³ dí² ní¹juáh³ tiá² cuá¹chan¹ tsú² ñí¹con² Dió³².

15 Hua³hín¹³ náh² jmu³, hi³ jáun² tiá² lí¹³ lí³ zian² tsá² tiú²uú² hnió³ mií³ hi³ ja³² tsí³ Dió³²; ja³bí¹ hua³hín¹³ náh² siáh³ jmu³ hi³ jáun² tiá² lí³ zian² tsá² lín¹³ la³jmí¹ lí³ mí¹zioh²¹ náí² hlah³, cáun² hi³ má²chí¹cuóun² hi³ jmu² hlah³ ñí¹con² tsá² ñí¹ hná¹ jáun², hi³ jmu³ hi³ hliánh¹³ tsú². **16** Ha³ lí² cuí¹ lí³ zian² hí¹ jan² hnoh² tsá² lí¹ jmu³ lí¹ tsó²¹; hi³ sa³jun³ hniáu³² lí³ zian² tsá² tiá² jéih³² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² hla¹ Esaú, tsá² ca³la³ hí³ má³² hi³ cuh³ cun³quionh³ hi³ jmí¹ ca³tin¹ hiáu³ cun³ñí¹ hi³ hí³ bíh¹ dí² tsá² má²ján³. **17** Hi³ jáun² la³ cun³ hi³ má²ná¹ñíh¹ náh², tiú²uú² ca³lí³ yáh³ hiáu³ hla¹ Esaú hí³ hi³ ma³hé² ma³mieh² jméi² jmí¹ má²cáin² jáun², uá¹jinh¹ ca³ho³ ca³jngih³ lín³² tsú², tí³la³ tiú²uú² ca³lí³ zia³² yáh³ lánh³ rón³² lí¹³ za¹³ la³ cun³ hi³ má²lí³².

18 Tí³la³ hnoh² né³, tiá² ca³ma³janh¹³ yáh³ náh² ñí¹con² cáun² hi³ lí²lieih²¹ cuo² tsú², la³jmí¹ ca³ma³janh³² jáun² tsá² Israel máh³ ñí¹ jmí¹ hún¹ jáun² sí², cáun² ñí¹ tiá² re² jniá³, ñí¹ ná¹niéih²¹, ñí¹ zia³² hi³ cáu² hi³ jueh³²; **19** sa³jun³ ca³niéih² bíh¹ náh² mah¹ hi³ ñí¹jiei²¹ tsú² mí¹ñí², sa³jun³ ca³niéih² náh² siáh³ ho³ Dió³² hi³ ca³nái³² jáun² tsá² hí³. Tsá² ca³nái³² hí³ ho³ tsú² jmí¹jáun², ca³la³ hi³ ca³hiu³ ca³mí³ tsú² hi³ tiú²uú² hléh³² cú²jueh³² Dió³² tá²chi²¹ ñí¹con² tsú², **20** quí¹hliá² cun³ñí¹ hi³ huáh² lín³² tsí³ ná¹jéinh³² tsú² héih³² hi³ juáh³ jáun² la³ lá²: “Lí³ua³ jan² tsá² ca³há³ máh³ lá², uá¹jinh¹ jan² jáh³, cun³ ca³tin¹ bíh¹ jún³ hi³ qui³ jnah³ tsú² quín¹ [ho³lá²dá² cun³quionh³ hmá² zunh²¹]”. **21** Hi³ cáu² hi³ jueh³² cu³tí³ bíh¹ la³ cun³ hi³ jniá³ jáun², quí¹ hí¹ la³ tí³ hnga² yáh³ hla¹ Moisés ca³juáh³: “He³ ma³ juénh² jná¹³, ca³la³ hi³ juan²³ máh³ jná¹³ lí²³”.

22 Tí³la³ hnoh² má¹ná¹, má²ca³ma³janh¹³ náh² cú²jueh³² ñí¹con² juú² Jerusalén quioh²¹ Dió³² Tsá² juú²tsáun² bíh¹, hi³ nio² jáun² tí³ máh³ Sión la³ tí³ hñu³mi³cuú², ñí¹ ná¹ngih³² jáun² tí³ la³ mei²¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² hi³ ná¹má²quí² má²quien² Dió³²; **23** ñí¹ ná¹ngih³² siáh³ jì³lín² jon² Dió³², tsá² ná¹tón²¹ hí³ hi³ jmái² ñí¹ sí² rón³² hñu³mi³cuú². Hi³ má²ca³ma³janh¹³ náh² siáh³ ñí¹con² Dió³² Tsá² rá²tsi³² héih³² ñí¹con² ca³la³ jín³² tsáu², jì³

ñí¹ tionh¹ jáun² jmí² chí³ quioh²¹ tsá² má² ca³ jmú³ hí³ la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², tsá² má² ca³ jmú³ Dió³² hi³ chun¹ tán¹ hián² cu³ tí³; **24** jí³ ñí¹ cuá³ jáun² Jesús, Tsá² cua³ tianh² hí³ cáun² nió³² hmai²¹, ñí¹ má² jí² jáun² quí¹ hliá² má² lí³ la³ juah²¹ dúh¹ hí³ má² ca³ péih³ jmí¹³ tsú² siáh³, jmi² hi³ jmu² jáun² lin¹ hi³ cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ má² lí³², cha³ jmí¹ lí³ lin¹ cáun² hi³ la³ ca³ lí³ lin¹ jáun² jmí¹ ca³ táin² jáun² jmí¹³ hla¹ Abel [jmí¹ ca³ jngah³ jáun² rainh²¹].

25 Cun³ ñí¹ hi³ jáun² né³, ha³ lí² jmú² náh² hi³ tiá² jéin²³ náh² Tsá² liéih³² dí². Quí¹ ní¹ juáh³ tiá² ca³ liáun³ yáh³ tsá² tiá² ca³ jéin¹³ hí³ tsá² ca³ hlí² ca³ liéih³² tsú² jáun² ñí¹ hué²¹ lá², jáun² tiá¹³ bíh¹ tiá³ lí¹³ liáu³ dí² ní¹ juáh³ ca³ jmú¹³ dí² tsá² tiá² nieh³ ñí¹ con² Tsá² cuá¹ hlí² cuá¹ liéih³² dí² la³ tí³ hñu³ mi³ cuú². **26** Jmí¹ ca³ hléh³ jáun² Dió³² jmí¹ tin², ca³ la³ hi³ ca³ ru³ ca³ juá³ bíh¹ hué³²; tí³ la³ jmái¹ hi³ ziaun² dí² lá² né³, má² ca³ jmú³ tsú² jái¹³ hí³ lí³ la³ lá²: “Jmu¹ jná¹³ siáh³ cónh³¹ cu³ jéin³² hi³ ru³ hi³ juá³, tí³ la³ jun³ juáh¹³ jmáh³ la³ cuá¹ hué²¹ yáh³, quí¹ ca³ la³ jí³ hi³ jniá³ jáun² tí³ chí³ cuú² bíh¹ uá² jai³²”. **27** Jmí¹ ca³ juáh³ tsú² jáun² hi³ jmu³ tsú² hi³ ru³ hi³ juá³ siáh³ cónh³¹ cu³ jéin³², jáun² ñí¹ jáun² lin¹ hi³ quin³ tsú² la³ jí³² hi³ ca³ jmú³ bíh¹, la³ cun³ la³ jí³² hi³ lí¹³ ru³ juá³, hi³ jáun² jmáh³ la³ hi³ tiá² lí¹³ jieh³ bíh¹ tá¹ no¹. **28** Hi³ jáun² né³, cun³ ñí¹ hi³ má² tsá¹ tauh¹³ dí² jáun² ñí¹ cuá¹ quien² Dió³², cáun² ñí¹ cun³ tiá² lí¹³ jieh³, jáun² cuí¹ cue¹³ dí² tsú² tiá¹ hmah¹, hi³ cuí¹ má¹ tsú¹ má¹ jonh²¹ dí² Dió³² la³ cun³ ca³ tí²¹, hi³ cuí¹ má¹ quien¹³ dí² tsú² siáh³, ca³ la³ hi³ juénh² dí², **29** quí¹ hliá² Dió³² Juo¹³ dí² lín³ la³ jmí¹ lí³ cáun² sí² hi³ tloh²¹ ma³ tsá² ca³ la³ jí³ lí³².

Lánh³ ca³ ta¹ dí² jmú¹³ hi³ lí³ hiún² tsí³ Dió³²

13 **1** Hi³ jáun² né³, hniáuh³² má¹ hno¹ náh² tsá² ján² tsá² ján² jmái¹ ca³ la³ jí³² la³ jmí¹ hno³ tsú² rainh²¹. **2** Lí² cuí¹ cha³ có³ honh² náh² hi³ hen¹³ náh² re² tin² lí³ ua³ jan² tsá² ñi³ tin²¹ hñuh³² náh²; quí¹ hí¹ la³ tí³ tsá² cuú² tsá² ta³ Dió³² yáh³ la³ ca³ hen³ ma³ jan² tsá² ca³ jmú³ la³ jáun² jmí¹ tin² ta³ tiá² ñi³².

3 Cháu¹ náh² honh² ca³ tin¹ tsá² ná¹ tson³, hniáuh³² lín¹³ náh² ca³ la³ jmí¹ lí³ hi³ ná¹ tson³ náh² cu³ tsa³² quiún¹ tsú². Cháu¹ náh² siáh³ honh² ca³ tin¹ tsá² tiá² hin² quiú² jéi²³, cuí¹ lín¹³ náh² hi³ la³ jmí¹ lí³ hmóu³² bí¹ náh² tiá² quiú² tiá² jéi²³ tsáu².

4 Hi³ hniáuh³² má¹ quien¹³ náh² siáh³ hi³ má² ca³ jenh² jáun² cuonh² náh², hi³ hniáuh³² jmúh¹³ hnoh² siáh³ hi³ ná¹ chan¹ náh² ñi¹ con² tsá² má² lín³ hí³ ñi² cuonh² náh², quí¹ Dió³² bíh¹ Tsá² ra³ tsi³² héih³² ñi¹ con² tsá² juón¹ uá¹ hi³ tsá² tiá² má² jenh² cuo², uá¹ hi³ tsá² má² jenh² cuo² siáh³.

5 Hniáuh³² bíh¹ má¹ zían¹³ náh² hi³ tiá² hniá¹ náh² quie³, tí³ la³ chú³² má¹ hiún¹³ náh² honh² la³ cun³ hi³ zia³² quián¹³, quí¹ jáun² yáh³ má² ca³ juáh³ Dió³² la³ lá²: “Jmí¹ líh³ yáh³ tiá² chau²¹ jná¹³ hnoh² hmóu³²

náh², hi³ sa³jun³ cuai²¹ jná¹³ hnoh² ti³ có³²». 6 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, ca³la³ hi³ hiún² lín³² bíh¹ tsí³ dí² hi³ juáh¹³ dí² la³ lá²:

Hnga² bíh¹ Juo¹³ dí² Tsá² má²hau³ jná¹³,

hi³ jáun² cónh³ tiá² lí¹ hú¹ cóh²¹ yáh³ tsín³² jná¹³ ní¹juáh³ he³ hnió³ tsáu² jmoh³.

7 Jáun² né³, cháu¹ náh² honh² ca³tin¹ tsá² ca³hie³ náh² hí³ jú¹ tson², tsá² ca³hléh³ hí³ jái¹³ quioh²¹ Dió³² ñí¹con² náh²; sá¹ní² cháu¹ náh² honh² ha³ lánh³ jmí¹ ñí³taunh¹ tsá² hí³ hi³ tí² nio² jáun² cáun² tsí³ tsú², jáun² jmóuh¹ náh² nóh³² jáun² quioh²¹ tsú².

8 Quí¹ jmí¹lñh³ yáh³ tiá² zan² Jesús Tsá² lín³ Cristo, cun³ má²lín³ jáun² bíh¹ tsú² cháu³, né³² ní², jí³ ca³la³ cun³ jmí¹hi³nio² ní² siáh³. 9 Hi³ jáun² né³, hua³hín¹³ náh², su³uú² lí¹ cuí¹ lí³can² náh² cun³quionh³ jái¹³ siáh³, jái¹³ hi³ tiá² má²ca³niéh² náh². Quí¹ tí³ jlánh¹ bíh¹ lí³ pin³ tsí³ dí² ní¹juáh³ héi¹³ dí² mí³ hi³ ja³² tsí³ Dió³², la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ má¹tí²¹ dí² héih³² ca³tí²¹ he³ má³² lí¹³ cúh¹³ dí²; quí¹ tiá² lin¹ ca³lí³ pin³ yáh³ tsí³ tsá² jlánh¹ ca³ma³tí³² héih³² la³ jáun².

10 Né³² né³, Jesús bíh¹ ca³cuen³ hnga² ñí¹con² Dió³² hi³ jun³ hi³ ca³ta¹ dí², tí³la³ tsá² má²ná¹má²cón³² Dió³² la³ cun³ lí³ jáun² héih³² quioh²¹ ñí¹hiú¹³ hi³ ca³lí³zia³² jáun² jmí¹tin² né³, cónh³ tiá² ca³tin¹ bíh¹ hiáuh³ la³ cun³ hi³ hiáu¹³ jáun² jnoh¹. 11 Quí¹ ní¹ má¹ca³jngih³ tsú² jáun² jáh³ ñí¹con² Dió³² hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ tsáu², jáun² má¹jáun² tsá²can³² mí²tsá² híen¹ jmí¹³ jáh³ hí³ ñéih³ ní¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ jáun², hi³ tsá²cué² tsú² ca³tí²¹ hi³ hin³ tso³, tí³la³ jáh³ má²ca²tsan³ hí³ má¹ná¹, tí³ la³ cheih³² juú² bíh¹ tsa³jin² tsú². 12 Ja³bí¹ la³ jáun² ca³ma³tso² Jesús tsí³ hi³ ca³jun³ tí³ la³ cheih³² juú², hi³ jáun² cun³quionh³ jmí² má²ca³táin² jáun² quioh²¹ tsú², ca³lí³ hi³ jmu³ tsú² hi³ má²ná¹chan¹ tsáu² ñí¹con² Dió³². 13 Jáun² né³, jnoh¹ siáh³ cuí¹ tsáu¹³ uá²jai³² ñí¹con² Jesús tí³ la³ chéih³² juú² ñí¹ tá¹tauh¹ dí² tsí¹juí³, la³jmí¹ cá¹quiúnh²¹ tsú² jáun² hnga². 14 Quí¹ tiá² zia³² yáh³ cáun² juú² hi³ hú¹tá¹ quiú¹³ dí² hi³ nio² cun³ jmí¹hi³nio² tá¹la³ ziaún² dí² ñí¹ hué²¹ lá²; tí³la³ jnoh¹ né³, ná¹cueh²³ dí² tsí³ ca³tí²¹ cáun² juú² hi³ tá¹no¹ jmí¹tsú² jmí¹ja³² bíh¹. 15 Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jesús né³, icuí¹ má¹quien¹³ dí² Dió³² cun³ jmá² cun³ jnia³²! Quí¹ cun³quionh³ hi³ ná¹quí² ná¹ton²³ dí² hi³ hí³ bíh¹ lín³ Juo¹³ dí², jáun² lí³ zia³² bíh¹ hi³ lí¹ cue¹³ dí² tsú², hi³ tí³² tsí³ tsú². 16 Ha³ lí² cuí¹ cha³có³ honh² náh² hi³ jmúh¹³ náh² hi³ chu²¹, hi³ tsoh²¹ náh² he³ hi³ zia³² quián¹³, quí¹ la³ jáun² bíh¹ tí³² tsí³ Dió³² ní¹juáh³ cáun² ná¹hiún² honh² náh² hi³ jmuh³² la³ jáun² hi³ ca³tin¹ tsú².

17 Ma³tí²¹ náh² héih³² quioh²¹ tsá² tionh² la³ñí¹ ñí¹con² náh², hi³ tianh³² náh² tsú² ta²¹, quí¹ tsá² hí³ bíh¹ má²ná¹jmu² hua³hí¹³ hnoh², hi³ ná¹ñí³² tsú² siáh³ hi³ chau²¹ jmái¹ hi³ jéenh³² tsú² ta²¹ quioh²¹ ñí¹con² Dió³². Quí¹ ní¹juáh³ jmúh¹³ náh² la³ jáun², jáun² lí³ hiún² tsí³ tsú² jmu³ ta²¹ jáun², hi³ jáun² tiá² nga³ héi² ta²¹ jeinh²¹ tsú²; quí¹ sa³jun³ zia³² ñí¹

jmu³ ta²¹ ñí¹con² náh² hmóu³² yáh³ ní¹juáh³ hi³ jmúh¹³ náh² hi³ zia³² ta²¹ héi² ñí¹con² tsá² hí³.

18 Jáun² né³, lienh¹ náh² tiá³ Dió³² hi³ ca³ta¹ jnoh¹. Né¹ jnoh¹ hi³ má²ji² bíh¹ jmí¹ tsí³ jnoh¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ má²hnáu² jnoh¹ jmú¹³ jmáh³la³ cá² ñí¹ hi³ chu²¹. **19** Zia³² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ hnó³² jná¹³, hi³ míf¹³ tiá³ náh² ñí¹con² Dió³², hi³ cué³² tsú² jái¹³ hi³ tia³jui³² lí¹³ ñí¹jie¹ jná¹³ siáh³ hnóh².

Cuí¹ zian² tsá² tanh² ta²¹ Dió³² cáun² hi³ re² hi³ tin²

20 Dió³², Tsá² cha³² tie³ hñu³ tsí³ tsáu², ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³ Jesús Tí³² Juo¹³ dí² cun³ñí¹ hi³ ca³táin³ tsú² jáun² jmí¹³, hi³ jáun² lí³ tanh¹³ tsú² cáun² nió³² hi³ lí³ quien² cun³ jmí¹hi³nio². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lín³ tsú² Tsá² zenh² la³ñí¹ hi³ jmu² hua³hi¹³ dí², jnoh¹ tsá² lái³ dí² la³jmí¹ lín³ já¹ziáh². **21** Hi³ jáun² Dió³² hí³ bíh¹ cuí¹ jmu¹ hi³ ca³la³ tán¹ hián² náh² cu³tí³ hi³ jmúh¹³ náh² la³ji³² ta²¹ chu²¹, la³ cun³ la³ji³² hi³ hnió³ tsú²; hi³ cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ jáun² Jesús Tsá² lín³ Cristo, cuí¹ jmouh²¹ tsú² hñu³ tsí³ dí² la³ cun³ tí³² tsí³ tsú² hnga². ¡Cuí¹ lí³quien² bíh¹ Cristo cun³ jmí¹hi³nio²! ¡Tson² bíh¹ cu³tí³!

22 Mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnóh² reh² hi³ cuí¹ juenh² bíh¹ honh² náh² ca³tí²¹ cú¹pih²¹ jái¹³ hi³ má²lí²hlí¹ lí²lieh¹ jná¹³ ní² hnóh². **23** Hnó³² jná¹³ lí³ ñíh¹³ náh² hi³ má²cuá²han³ bíh¹ reh² dí² Timoteo hñu³mí¹ñí²; jáun² né³, ní¹juáh³ cuanh³ tsú² ta³ ñeh³ ñí¹ lá², jáun² jan²¹ bíh¹ jná¹³ tsú² ní¹ má¹já²jie¹ jná¹³ hnóh².

24 Zéih³ tiá³ náh² tsá² ná¹ñí¹ ñí¹con² náh²: “Hia² náh²”, ji³ ca³la³ jín³² tsá² joh¹ Dió³² ñí¹ hná¹ ní². Tsá² reh² dí² tsá² hué³² Italia tionh² lá² juáh³ siáh³: “Hia² náh²”.

25 Cuí¹ má¹hé¹ má¹mieh² Dió³² ji³lín² náh². [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]